

Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

PRADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BENT SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

44. — Štev. 44. DULUTH, MINN., MONDAY, JUNE 1, 1914. — PONEDELJEK, 1. JUNIJA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

TRAŠNA KATASTROFA ZAHTEVALA NAD TISOČ ČLOVEŠKIH ŽRTEV.

PARNIK "EMPRESS OF IRELAND", LAST CANADIAN PACIFIC DRUŽBE, SE JE POTOPILO V 90 ČEVLJEV GLOBOGI VODI. KATASTROFA JE BILA IZVRŠENA V DOBRI ČETRT URI. PETA NAJVEČJA KATASTROFA V ZGODOVINI LADJEPLOVBE V ZADNJEM STOLETJU. TOVORNI PARNIK JE TRČIL V PONOSNEGA PREKOOCEANSKEGA ORJAKA.

Rimouski, Quebec, Canada, 29. maja. — Potniški parnik "Empress of Ireland", last Canadian Pacific Ry. Co., namenjen iz Liverpoola, se je danes potopil v St. Lorenz reke, ko je bil vanj danski tovorni parnik "Storstad".

Krovu se je nahajalo 1437 ljudi, in sicer je imela nesrečna ladja 77 potnikov prvega razreda, drugega razreda, ostanek so bili potniki medkrovnja in možje.

je opazil svetilke bliza očega se parnika. Megleno ravno ni bilo, toda ozračje je bilo vlažno in nejasno. Kapitan Kendall je dal znamenje s parno pisčalko in drugi parnik je odgovoril. Ko sta prišla parnika blizu skupaj, je kapitan preklical vožnjo, ali parnik je gnalo naprej. Ukazal je protiparar, ali sedaj, ko bi se morali "Storstad" ogniti, je zavozil v "Empress of Ireland" ter mu pretril stranice.

Pri potopu je prišlo do strašnih prizorov. Prvega častnika Steda je ubilo. Lawrence Irving, pisatelj, je utonil s svojo ženo Fred, katero je hotel rešiti. Komisar Boes od armade rešitve ni hotel ostaviti svoje rodbine in je utonil v njo vred.

New York, N. Y., 30. maja. — V krogih armade rešitve vlada veliko žalovanje vsled smrti številnih članov, ki so našli smrt pri potopu parnika "Empress of Ireland".

Quebec, Canada, 30. maja. — Katastrofa kanadskega parnika "Empress of Ireland" je peta največja v zgodovini ladjeplovke zadnjega stoletja. Število žrtev računajo na 954. Kolikor je dosedaj znano, so rešili od 1387 oseb samo 433.

V omenjenem času je bilo število žrtev višje samo pri sledečih katastrofah:

29. oktobra 1887, ko so se potopile ladje "Rhona", "Wye" in druge prigodom velikega orkana pri St. Thomas, 1066 žrtev.

15. junija 1912, ko je zahteval požar na parniku "General Slocum" v New Yorku okoli tisoč žrtev.

14. 1912 aprila je zahtevala katastrofa "Titanica" 1490 žrtev.

28. septembra 1912 prigodom katastrofe "Kilmarna" ob japonskem obrežju 1000 žrtev.

MEDDRŽAVNA TRGOVSKA KOMISIJA IN ŽELEZNICE.

Najbrže bode še tekem tega zasedanja sprejeta v zbornici zakonska predloga za kontrolo železnice.

Washington, D. C., 1. junija. — S precejšnjo sigurnostjo se more trdit, da bode še tekem tega zasedanja zbornice sprejeta zakonska predloga, nanašajoča se na kontrolo obratovanja železnice. Predloga zahteva, da bodo morale železniške družbe tekom desetih let upeljati jeklene osebne vozove mesto lesenih, ter da bodo imela meddržavna trgovska komisija popolno kontrolo nad železnici.

Predloga je v svojih podrobnostih mnogo drastičnejša, kakor Elkinsov amandament k trgovski postavi, ki je dal svoječasno trgovski komisiji pooblastilo o določiti tarifa za tovore, in ki je železniške mogotee takrat tako razburil. Temeljna misel nove zakonske predloge je kolikor mogoče velika varnost za potnike. Ako bo sprejeta, bo imela komisija tudi pravico, pri silisti železnice, da upeljejo električni signálni sistem.

Železniške uprave čakajo hude kazni, ako se ne bi podvrgle določbam meddržavne trgovske komisije. Komisija sme tudi sodišča policajci na pomoč, da se izvedejo nje zapovedi. Člani meddržavne trgovske komisije so izjavili, da se strinjajo z določbami zakonske predloge.

ČEŠKI POSLANEC VOJNAR OBDOLŽEN IZDAJSTVA.

Predsednik češke zveze železničarjev je baje sprejemal podkupnino. Mobilizacija v Avstriji.

Dunaj, Avstrija, 1. junija. — Vođilno glasilo Mladocéhov, "Narodni Listy" dolžijo državnega poslanca Vojnarja, da je sprejemal v svoji lastnosti kot predsednik češke železniške zveze podkupnino. To je drugi slučaj, ko se je izkazalo izdajstvo v vrstah nekaterih čeških poslancev. Sele pred kratkim so signalizirali poslance Šviha, zaupnika češke socialne stranke, ker je dajal policiji proti plačilu material zoper svojo lastno stranko.

Budimpešta, Ogrsko, 30. maja. — Poveljujoči general četredga zborov, general Trczyansky iz Nadasa in poslanec Georg Szanreczani sta se dvojevala na sablje, ker se je poslanec razžaljeval izrazil o častniškem zboru. General je bil ranjen na rami, nakar sta si dvojevalec segla v roke.

Dunaj, Avstrija, 30. maja. — Položaj je vsled albarskih zapletljajev jako resen. Širijo se vesti, da se pripravljajo Avstrija na mobilizacijo prvega rezervnega razreda. Kakor se čuje, namerava Avstrija Albanijo zasesti.

GEN. CARRANZA ZASTOPAN NA MIROVNI KONFERENCI.

V MEKSIKINI MOGOČE DOSEČI SPORAZUMA BREZ USTAVNE STRANKE. MEKSIKANSKI ZVEZNI ČASTNIKI UMORJENI PRI ZAVZETJU TEPICE IN PO VOJNI V PAREDON. PADCA MESTA ZACATECAS JE PRIČAKOVATI VSAK TRENUTEK. POLITIČNE STRANKE ZA ZDRUŽENJE.

Niagara Falls, Ont., Canada, 30. maja. — Juan F. Urquidi, zasebni tajnik zastopnikov konstitucionalistov, je prišel semkaj. Podal se je v Clifton hotel ter predal poslaniku Da Gama, ki ga pa ni sprejel, češ, da je preveč zaproslen. Urquidi je prinesel poslanico generala Carranza. Posredovalci so sklenili po kratkem posvetovanju, da ga sprejmejo.

Washington, D. C., 30. maja. — Vojni tajnik Garrison je izjavil, da je prepustil vso zadevo glede zaplenitve nemškega parnika "Bavaria" v Vera Cruz generalu Finstonu, ki naj o tem razsodi po svoje.

Mexico Ciudad, Mex., 29. maja. — Več ministrov in nemški poslanik so napravili obisk v narodni palači. Vse kaže, da so v pripravi važne stvari.

Durango, Mexico, 30. maja. — General Venustiano Carranza, načelnik ustavne stranke, je poslal svojemu zastopniku Rafaelu Zuburancu Campaña v Washingtonu poslanico, v kateri se pritožuje, za kaj ga ABC posredovalci niso pozvali, da pošlje svoj delegat v Niagara Falls. General Carranza je izjavil, da konferenca ne bode uspela, ako konstitucionalisti bodo zastopani na njej.

uporniki 57 zveznih častnikov. Med ustreljenimi se nahaja general Munoz, nekak bivšega predsednika Porfirio Diaz, general Orsano in devet polkovnikov. General Alvarez je pobegnil po porazu v nek vlak, odkoder je streljal na svoje nasledovalce ter jih več ranil. Dve ročni granati, vrženi v njegov voz, sta končali njegovo življenje. Zvezni polkovnik Ernesto Hernandez se je ustrelil. Tristo zveznih vojakov je padlo pri Paredonu, 35 žensk je bilo usmrčenih.

New York, N. Y., 30. maja. — Glasom neke brzozavke iz Saltillo tajni general Villa, da so bili zvezni meksikanski častniki ustreljeni. Villa trdi, da so padli v bitki.

Vera Cruz, Mex., 30. maja. — Čuje se, da so skušali uporni vojaki napasti hišo diktatorja Huerta, da pa jih je telesa straža razgnala. Uporniki so bili ali usmrčeni ali ujeti. Dva višja častnika, ki sta jih vodila, sta bila ustreljena. Težje vesi ni veliko verjeti.

Washington, D. C., 30. maja. — Uradno vlada še ni bila obveščena, da sta pripeljala nemški parnika "Ypiranga" in "Bavaria" orožje in streljivo za Huerta v Puerto Mexico.

Durango, Mex., 30. maja. — Padca močno utrjenega mesta Zacatecas je pričakovati vsak trenutek. Carranza se je podal pred nekaj dnevi v provinco Zacatecas, da da osebno navodila generalu Parfילו Natera in drugim vođjem.

Mesto Zacatecas se nahaja sredi republike, je težko zavzetno ter je brani 3000 mož pod poveljstvom generala Medina Barrona. Dezerterji naznanjajo, da so vojaki demoralizirani, da primajkuje orožja in streljiva, ter da se del vojaštva punita.

Iz zveznega meksikanskega glavnega mesta prihajajo skoraj vsak dan odposlanci, ki poizkušajo doseči sporazum raznih političnih struj.

El Paso, Tex., 30. maja. — Kampanja upornikov na jugu Meksike se nadaljuje, toda splošna pozornost je uprta v Niagara Falls. Carranza je v neprestani brzozjavni zvezi s svojimi zastopniki v Washingtonu.

WHITMAN KANDIDIRA.

New York, N. Y., 30. maja. — Državni pravnik Charles S. Whitman je sprejel republikansko nominacijo za guvernerja. Čuje se, da bo kandidiral na listih obeh republikanskih struj, ter da je Roosevelt s tem zadovoljen.

SV. PISMO V ŠOLAH.

Chicago, Ill., 30. maja. — Na glavnem zborovanju presbiterijanske cerkve v Združenih državah je bilo sklenjeno, agitirati za to, da se upelje v ljudske šole sv. pismo.

PRVI TOVOR.

New York, N. Y., 29. maja. — Na parniku "Colon" so spravili prvi tovor skozi Panamski prekop, in sicer 21.000 vreč sladkorja.

BECKER OBDOJEN.

New York, N. Y., 29. maja. — Bivši policijski poročnik Becker je bil danes obsojen na smrt na električnem stolu. Izvršitev smrtno obsodbe je določena na teden, ki se začne 6. julija. Kakor znano, je bil Becker spoznan krivim, da je skrivno umoril igralca Hermann J. Senthala. Ker se bodo Beckerjevi zagovorniki pritožili, bo trajalo še mesec, predno bode mogoče izvršiti smrtno obsodbo, ako guverner ne pomilitosi bivšega policijskega poročnika.

NESREČA V RUDNIKU.

Leeds, Anglija, 30. maja. — Pri eksploziji plinov je bilo danes v Silkstone rudniku v Wharfedale ubito enajst rudarjev; mnogi drugi so bili več ali manj težko poškodovani. Nesreča se je zgodila, ko so se menjavali delavci. Drugače bi bil številno žrtev še večje.

PROHIBICIJA V W. VA.

Charleston, W. Va., 30. maja. — Državni davčni komisar Fred O. Blue, ki mora izvesti z dnem 1. julija jaapravn etaoin hrdu rdluao dilja pravomočno prohibicijsko postavo, je naznanil danes vsem svojim podrejenim uradnikom, da morajo objaviti pozive, glasom katerih je prepovedano napravljanje in prodajanje opojnih pijač.

ROOSEVELT IN ŠTRAJKI.

New York, N. Y., 29. maja. — V procesu, katerega je naperil odvetnik Alexander T. Wales iz Binghamtona proti John P. White, predsedniku združenih američanskih premogarskih delavcev na plačilo honorarja, katerega je zaslužil pri posredovanju štrajka premogarjev 1. 1902, je bil zaslišan kot pričča tudi bivši predsednik Roosevelt, ki je povedal, kakšno stališče je zavzel za časa štrajka. Roosevelt je bil takrat predsednik Združenih držav in se je zavzel, napravi štrajku konec na vsak način. Kakor je izpovedal, je bil Roosevelt jako nezadovoljen s premogarskimi baroni vsled njihove trmoglavosti. Sklenil je, poslati vslučaju potrebe čete v štrajkarska okrožja in obratovni rudnike, da prebivalstvo ne bi trpelo vsled pomanjkanja premoga. V zadnjem trenutku so se pa premogarji podali. "Ali bi končali štrajk postavnim ali nepostavnim potom?" ga je vprašal odvetnik. "Končal bi ga," je odgovoril Roosevelt, "in bi se našel kako postaviti."

ZELEZNIŠKA NESREČA.

Springfield, O., 30. maja. — Detroitški brzovlak Cleveland, Cincinnati, Chicago & St. Paul železnice je skočil danes malo po poludneju pri Wharton, Wyandot county iz tira. Šest voz se je prevrnilo, dva železniška nastavljenca sta bila težko poškodovana. Potnikom se ni nič zgodilo, thaoini nikom se ni nič zgodilo. Vzroki nesreče so neznan.

ZAOSTALE ŽENSKÉ.

Chicago, Ill., 30. maja. — Pred "Morals Court" so pripeljali 28 žensk, in preiskava v psihološnem laboratoriju tukajšnjega municipalnega sodišča je podala, da nobena teh ni duševno stara nad enajst let. Poročilo je izdelala pomožna psihologinja, Miss Mary Campbell. Sodnik Goodnow je izjavil, da nima pomena, kaznovati te nesrečnice z denarnimi globami, ter jih zopet izpustiti, ker bi itak zopet kršile postavbe. Treba bi jih bilo spraviti za najmanj eno leto v kak zavod, kjer bi jih vzgojevali. Sodnik je tudi rekel, da bode zahteval od zakonodaje svoto, da bode mogoče ustanoviti tak zavod.

DELAVSKA PARADA.

Seattle, Wash., 30. maja. — Socijalisti in člani organizacije Industrial Workers of the World so napravili danes velik obhod po mestu. Na čelu jim je bila "mati" Jones. V paradu so nosili prapore z napisi: "V spomin otrokum v Calumet", "V spomin ženam in otrokum v Ludlow" ter "V spomin na junaško delavsko borbo". Vsi unijski prapori so bili zaviti v črno.

IZNAJDITELJ UMRL.

Stuttgart, Nemčija, 30. maja. — Peter Paul Mauer, iznajditelj v njem imenovane puške, je umrl tukaj v starosti 77 let.

SLUŽBO DOBI STAVEC,

kateri razume delati forme in vso ročno tiskarsko delo (job work). Unijsko delo in unijska plača. Pišite na

Narodni Vestnik,
405 W. Michigan St.
Duluth, Minn.
(4x)

POŽAR NA LADJI.

Fayal, Azorski otoki, 30. maja. — Na krovu potniškega parnika "Germania", ki je odplul 22. maja iz New Yorka v Lizbono, so zaznali včeraj ožgenj, katerega se je pa posrečilo kmalu pogasiti.

NOV ORJAK.

Liverpol, 30. maja. — Ob polutreh popoldne je nastopila Cunardova ladja "Aquitania" svojo prvo vožnjo proti New Yorku. Novi prekooceanski orjak je največja ladja, ki pluje pod angleško zastavo.

POZOR!

Montreal, Canada, 30. maja. — ostali katastrofe "Empress of Ireland" so dospele semkaj, obletela je silo. Med njimi je ne-članov armade rešitve Sal-ton Army), od katerih se je pri-astrofi potopilo nad sto.

London, Anglija, 30. maja. — elski kralj Jurij je brzovjavil vodni Connaughtu, glavnemu vermerju Canade, ter mu izra-svoje obžalovanje nad strašno astrofo parnika "Empress of-oval". Katastrofa je angleško ivalstvo strašno razburila. go oseb, ki so že kupile vožnje ke za prekooceanska parnike, je premislilo ter odložilo pot-

Rimouski, Canada, 30. maja. — uebec je odpotoval vladni pa-"Lady Evelyn". Vzel je seboj kot 300 žrtev katastrofe pa- "Empress of Ireland".

Quebec, Canada, 30. maja. — kot tisoč oseb je izgubilo živ-je pri katastrofi parnika "Em-ess of Ireland". Vsega skupaj-ilo na krovu 387 oseb, rešilo-ji je pa le 355.

ovorni parnik "Storstad", ki-ovzročil strašno nesrečo, je do-semkaj v spremstvu parnika-athona". Na krovu ima pre-šenih. Pri koliziji je dobil-vo v premeru 15 čevljev.

imouski, Canada, 30. maja. —-pitan Kendall je povedal, kako-epipetila katastrofa. Parnik-ress of Ireland" je ob 1:30- Rimouski, ter je počasi-vo svojih črti. Kapitan je bil-strojem postičku, ter je ukazal-pluje ladja še počasneje. Tu

SLOVENSKO KATOLIŠKO

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE. Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državni Pennsylvaniji.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOZEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa. I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa. II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa. I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa. II. nadzornik: FRANK PAVLOVIC, Box 705, Conemaugh, Pa. III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

PÓROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 79, East Mineral, Kansas. I. potnik: MARTIN STEFANČIČ, R. No. 2, Pittsburgh, Kansas. II. potnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11 1/2, Bridgeport, O. I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa. II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi nam se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ NOVE DOMOVINE.

MINNESOTA.

Duluth. — V soboto so po vseh Združenih državah proslavljali spomin za v državljanski vojni padlimi žrtvami. Tudi v Duluthu so na primeren način slavili ta dan. Vrhila se je pri najlepšem vremenu parada, da so pokopališčih so kakor običajno preostali okrasili grobove svojih dragih, ki so se preselili v boljše večnost. Parada je uspela prav dobro, mučen utis pa je napravilo dejstvo, da so tempereniki celo to slavlje izrabili v svoje agitacijske svrhe. Naložili so namreč na več voz otroke ki so, seveda naučeni, s svojim kričanjem delali propagando za suhače. Trezno misleče občinstvo se je opravičeno zgražalo nad tem.

— V četrtek ponoči je bil Duluth nad dve uri zavit v temo. Vsled slabega vremena je namreč električna razsvetljava popolnoma odpovedala. Večji hoteli in druga poslopja ki imajo lastno električno, so bili razsvetljeni, drugi so si pa pomagali, kakor so mogli. Za ljudi, ki stanujejo zunaj mesta, in so se zamudili, je bilo posebno neugodno, ker nazadnje tudi električna poulična železnica ni prometovala. Ljudje so morali iti peš v najhujšem naliču domov, ali so pa čez noč ostali v Duluthu. Pilgrim kongresionalna cerkev je priredila oni večer neko zabavo. Ko so ugasile električne žarnice, je bil ples baš najbolj razvit. Pomagali so si s svečami ter so plesali dalje ob motni svetlobi. Plesalci so bili baje s tem še bolj zadovoljni.

— Policijski načelnik Hicken se je sedaj spravil na socialiste, oziroma na socialistična javna zborovanja. Ko je v sredo govoril so drug Baritz iz Winnipege, Canada, na ulici, in kritikoval sedanjo vlado in njeno politiko glede na Meksiko, je sicer smel dovršiti svoj govor, toda pozneje je izjavil policijski načelnik Hicken, da v prihodnje ne bode več trpel takih "hujskajočih govorov" ter je naročil svojim podrejenim policajem da morajo v prihodnje razbiti vsako poulično zborovanje socialistov, ako bi padla kakšna beseda, ko bode zapovedal Hicken, da moramo vsi nositi nagobčnike.

— V Superior je aretovala policija zakonska Ivane. Aretovana sta bila na ovadbo bivših "boarderjev" Charles Skerbeca in Stanley Miliča, ki sta povedala, da sta dobivala od nju pijačo za denar. Dohla sta pivo, steklenico za 15 centov. Sodišče ju je postavilo pod varščino \$ 50.00 vsakega lo razprave, ki se vrši danes.

— V nekem hotelu na št. 413 Tower Avenue je izvršil samomor neki Victor Albinson iz Port Arthur, Canada. Ustrelil se je v usta, ter je smrt takoj nastopila. Vzrok samomora je neznan. Denarna

stiska ga ni mogla gnati v smrt, ker so našli v samomorilčevi obleki \$45.00 v gotovini in karto, ki kaže, da je bil samorilec član bratovščine železničarjev. Samorilec se je vpisal kot "John West," prepoznal ga je pa neki zemljiški zastopnik.

— Ker je prodal Indijancu Joe Big Nose gostilničar Edward McLaughlin iz Tower za \$4.00 žganja, ga je obsodilo tukajšnje sodišče v denarno globo \$50.00. Sodnik Bert Fesler je zagrozil gostilničarju, da ga pošlje prihodnjič v ječo, ako bo imel spet kaj opraviti z njim.

— Tukajšnje porotno sodišče je priznalo vdovi in petim otrokom Antona Kludzinskega \$2000.00 odškodnine, katero mora plačati Great Northern železniška družba. Nek vlak te železnice je usmrtil Kludzinskija, ki je stopil na nekem križišču tako nesrečno med premikalščice, da se ni mogel pravočasno rešiti pred pridirjajočim vlakom.

— Rojak Jakob Platner, kot zastopnik ponesrečenega Antona Platnerja, se je zadovoljil z odškodninsko svoto \$ 1500.00, katero mora plačati Oliver Iron Mining družba. Anton Platnerja je ubilo 26. avgusta 1913. v Adams rudniku. Bil je zavarovan za 300 dolarjev pri nekem društvu. Ponesrečen je ostavil v Ljubljani starše. Sodnik Fesler je določil zadnje zaslišanje na dan 18. julija.

— Jutri večer ob osmih bode govoril v Auditorium David Goldstein, bivši socialist in sedanji socialistozre. Predaval boče na povabilo tukajšnje podružnice Kolumbovih vitezov.

— V našem uradu so se zglasili: Peter Jonke trgovec in mesar iz Eveleth, Minn., I. Kapš s sinom iz Ely, Minn. Bivši redar I. Popovich iz Ely je bil pred tukajšnjim sodiščem obsodjen, da mora plačati \$75.00 Finca Planensenu, kateremu je baje pri aretaciji izruval brke. Planensen je tožil za odškodnino v znesku \$500.00. Popovich se je pritožil proti razsodbi.

— Te dni je odpolalo upravništvo Narodnega Vestnika opominde naročnikom ki so zaostali z naročnino. Prosimo, da storijo naročniki svojo dolžnost napram listu, da ga ne bi bili prisiljeni ustaviti. Ta, ali prihodnji teden gotovo, začnemo priobčevati nad vse zanimivi zgodovinski spis "Zadnji boji za meksikansko cesarsko kromo," ki še ni bil objavljen v slovensčini. Nadalje je v pripravi zanimiva, koristna in vsakomur podunač razprava o domačem zdravljaju. Tudi to začnemo kmalu priobčevati. Razprava bode opremljena s zanimivimi slikami.

Narodni Vestnik se boče vsikdar potrudil, da izvrši svojo dolžnost napram svojim čitateljem in naročnikom, od katerih pričakujemo

obratno, da nas tudi podpirajo. List nima samo dolžnosti, ampak tudi jako velike stroške. Prosimo, da to uvažujete. Ako bi kdo pomotoma prejel opomin, nam naj blagovolji oprostiti. Kdor radi slabih razmer in more sedaj plačati, naj nam naznani, da ga ne izbrišemo iz imenika naročnikov. Pri tem se seveda zanašamo na poštenje in verodostojnot naročnikov. Upravništvo "N. V."

Aurora. — V soboto zvečer, Okoli 10. do 11. ure je bil umorjen Italijan Joseph Pajan. Sodi se, da je umor zvršila njegova žena, katero so je prijeli in dali pod ključ. Pajan je bil ustreljen za levo uho.

Brainerd. — Do tal je pogorela žaga Tony Bolka. Vzrok požarja je neznan. Žago zopet zgradijo.

Chisholm. — V petek zvečer se je tu vršilo zborovanje v znak protesta zoper znižanje plače mestnih delavcev. Eden glavnih govornikov je bil rojak Anton Mahne.

Crookston. — V "Grand Opera House" je nastal požar, ki je povzročil škodo za okoli \$12.000. Škoda je pokrita s zavarovalnino.

St. Cloud. — 57 let starega Adama Boceka je ubila elektrika. Imel je v roki 12 palcev dolgo žilo, s katero je prišel v dotiko s žilovo električno žico. Ostavil je vdovo z osmimi otroci.

Eveleth. — Nalivi so pogasili gozdne požarje, ki so se pojavili te dni tukaj. Kakor se naznanja, požarji v gozdu nisi napravili prevleke škode.

— Zadnji nalivi so povzročili, da je bilo več kleti pod vodo. Po ulicah je drla voda in napravila precej škodo.

Ely. — Zakonskima Sever je umrl 5 let stari sinček, ki je bolehal dalj časa za revmatizmam. Naše sožalje.

— Vreme je precej toplo. Rejalki se bavijo s sadjenjem krompirja in drugim pridelki.

— Društvo "Slovenec" št. 114 J. S. K. J., je izvolilo sedeže bolniške nadzornike: za mesto John Sumrak; za Pioneer Section Joe S. Kočevar; za Chandler Location Frank Kocjan; za Zenith in Si-voy Location Vincenc Markovič. Za vsa nadaljna pojanila se je obrniti na tajnika Jaha B. Samrak c. o. First State Bank of Ely.

Keewatin. — Tukaj so slovesno otvorili novo šolo, ki je bila zgrajena s steciki \$100.000

Nashauk. — V delavnici Hawkins rudnika je eksplodiral hotel, pri čemur sta bila nevarno ranjena dva delavca. Del delavnice je zgorel.

Thief River Falls. — 12letnega Ernesta Čeh je povozil avtomobil, ko je deček prekorščil cesto. Deček je nevarno poškodovan.

St. Paul. — Tukajšnje hranilnice so naročile pri neki newyorški tvrdki filme, ki bodo predočale ljudstvu vzroke siromaštva. Na to misel je prišla tukajšnja National hranilnica. V jeseni bodo slike dogotovljene.

ILLINOIS.

Joliet. — V gozdu blizu Rockdale se je obesil naš rojak John Karun, komaj 20 let star. Bil je član društva Sv. Treh Kraljev št. 98. KSKJ. Vzrok samomora je baje nesrečna ljubezen.

ARKANSAS.

Hartford. — Nemila smrt je ugrabila iz naših vrst Antona Arha, člana društva "Zarja Svobode", šte. 219 S. N. P. J. Pokojni brat, ki je bil star nekaj nad 30 let, je bolehal za rakom v želodcu. Tukaj je bil obče priljubljen. V Ameriki zapuščen brata, ki živi nekje v državi Ohio, v domovini pa očeta in mater. Bodi mu lahka zemljica!

IZ SLOVANSKEGA SVETA.

— Nemški učenjak o Rusiji. Znani nemški socijolog Werner Sombart, vseučiliški profesor v Berlinu, je lani v neučne svrhe prepotoval Rusijo in priredil v poedinih ruskih mestih tudi predavanja,

ko se je zopet vrnil v Berlin, so ga naprosili, naj v "Berliner Tageblattu" napiše serijo člankov o svojih vtiskih in doživljajih v Rusiji. Učenjak se je odzval temu vabilu ter napisal v imenovanem listu daljši članek o Rusiji. Splošno se je pričakovalo, da bo Sombart izrekel uničujočo sodbo o razmerah v Rusiji. Toda zgodilo se je ravno nasprotno. Sombartov članek je bil naravnost hvaljen in slavospev Rusiji. Sombartu je na Ruskem ugajalo vse: udobni železniški vozovi, uslužna postrežba, postrežljivo osebje po trgovinah, udobni hoteli, prekrasne moskovske restavracije, izborna ruska kuhinja, skratka: prav vse. Sombart je občudoval tako izredno individualnost ruske inteligence, kakor globičino ruske duše in prostranstvo ruskih step. Vse, kar je rusko, mu je bilo in drago. Zaeno s to pohvalo Rusije je napisal tudi nekaj trpkih besed o predrznosti in nadutosti Nemcev, o surovosti njihove duše itd. Nemška javnost je bila razočarana in ogorčena obenem. "Tageblattu" so došli z vseh strani protesti proti Sombartovemu poviševanju Rusije. Uredništvo je bilo končno prisiljeno ustaviti nadaljnje Sombartove članke o Rusiji. Ker pa učenjak hoče podati nemški javnosti pravo sliko razmer na Ruskem, napiše in izda posebno knjigo o Rusiji.

— Nemško-židovska nesramnost v Zagrebu. Dne 30. aprila so povodom obletnice mučeniške smrti Zrinskega in Frankopana hrvatske dame pobirale po Zagrebu prispevke za hrvatsko šolo v Trstu. Ena izmed gospic nabiralk je prišla v spremstvu nekega akademika v trgovino z železom Jos. Deutchea ter prosila za skromen prispevek. Dočim so pomočniki dali svoj obol, je lastnik trgovine Deutsch, ki je v hrvatskem Zagrebu obogatel s hrvatskim denarjem, zakrčal nad nabiralko: "Für die kroatische Schule in Triest habe ich nichts! Es ist eine Frechheit, mich zu einer Spende zu diesem Zwecke zwingen zu wollen!" (Za hrvatsko šolo v Trstu nimam ničesar! Nesramno je, ako me hočete prisiliti, da darujem v to svrhu!) ter jo vrgele na cesto. To židovskone-mško nesramnost v Zagrebu beleži "Hrvatski".

— Bolgari in Njogoševa proslava v Pragi. Na proslavo črnogorskega pesnika Petra Njogoša, ki so jo priredila jugoslovanska akademici društva te dni v Pragi, je bilo povabljeno tudi društvo bolgarskih akademikov v Pragi "Seljanka". Odbor tega društva je vsako udeležbo pri slavnosti odklonil. Vkljub temu pa je prišlo, kakor poročča "Samostatnost", več bolgarskih dijakov na Njogošev svecanost v "Obecnem domu", kjer jih je predsednik srbskega društva "Šumadije" Ostojčić med demonstrativnim ploskanjem in živio-klici najprisrčnejše pozdravil. Ta dogodek je vreden, da se ga zabeleži, ker upravičuje nado, da se bodo ob koncu koncev vendarle sporazumeli razdvojeni brati Srbi in Bolgari.

— Drugo Riomanje? V Selcih v Dalmaciji je pasel duše župnik Ante Politeo, idealen naroden mož, ki je vse svoje moči posvetil izobrazbi in napredku svojih župljanov. Osnoval je privatno šolo za mladino, šolo za odrasle in brez vsake nagrade z največjo požrvalnostjo poučeval staro in mlado. A tudi v gospodarskem oziru je bil mož na svojem mestu. Zato so ga župljani ljubili kot svojega očeta. To pa ni bilo po volji onim zgoraj, zlasti ker je Politeo vsakozki naroden mož, zato so ga kratkim potom suspendirali, češ, da po hušnjem živju. Ta odredba duhovne oblasti je povzročila vihar nevolje v Selcih. Čim se je izvedelo za stvar, so župljani zatvorili cerkev, ne dajo več zvoniti in ne hodijo več v božji hram, škofu v kvar pa so dali sporočiti, da raje prestopijo v pravoslavje, kakor da bi se dali odvzeti priljubljenega župnika dona Polietu.

— Nov carski dvorec v Sofiji. Bolgarska je v velikih denarnih stiskah, ker ne more nikjer dobiti posojila. Vkljub temu pa zahteva car Ferdinand, da se mu zgradi nov dvorec, ki bo stal več milijonov. Bolgarska javnost ni nič navdušena za to zgradbo, dokaz tega je interpelacija, ki jo je vložil narodnem sobranju poslanec agrarne stranke Nedev. V tej interpelaciji se zahteva, da naj vlada pojasnji, kdaj je parlament odobril zgradbo nove carske palače, ako

pa tega odobrenja ni, naj vlada zgradbo novega dvorca odgodi vzprieo sedanjega skrajno nepovoljnega finančnega položaja.

— "Mlada Dalmacija". V Zadru je jel izhajati list "Mlada Dalmacija". Kot urednik je podpisan Zvonimir Rakovina. Splitska "Sloboda" in reški "Novi List" zatrjujejo, da se skriva za tem listom — vlada. "Sloboda" pa poziva vse narodne sloje, naj "Mlada Dalmacija", ako jo dobe, vrnejo na naslov "C. kr. namestništvo v Zadru".

— Mesti Ohrid in Struga v Macedoniji sta imenovali dve najlepši ulici na čast Dubrovniku — "Dubrovniška ulica" ter o tem brzojavno obvestili dubrovniškega župana dr. Melka Čingrijo. Dr. Čingrija se je za to odlikovanje brzojavno zahvalil.

Našim gospodinjam!

Med trgovinami je velik razloček, in slovensko ljudstvo bo gotovo najboljšo in najpoštenejšo postreženo v edini slovenski nabavelnici na hisholm. Mi vemo, kako težko Slovenci služijo denar; mi vemo kaj potrebujejo za življenje, in mi smov selej pripravljene postreči jih z najboljšim blagom po kolikor mogoče nizkih cenah. Pridite in prepričajte se!

Pesavento & Stonich, grocerija Chisholm, Minn.

POLITICEN OGLAS

priobčen po naročilu Grand McMahan.

GRANT McMAHAN

je eden najstarejših meščanov mesta Ely, Minn., kandidira za mesto.

okrajnega komisarja (COUNTY COMMISSIONER)

Mr. McMahan uraduje v tem uradu že štiri leta, in pod njegovim nadzorstvom se je zgradilo več potov v našem okraju, kakor kedaj poprej, zatorej zasluži naklonjenost volilcev.

Priporočča se slovenskim volilecem da glasujejo pri primarnih volitvah dne 16. junija 1914 za njega.

Grant McMahan.

POLITICEN OGLAS

priobčen po naročilu Jas. W. Osborne.

Jas. W. Osborne ELY, MINN.

kandidat Vermillion okraja za državnega poslanca 61. distrikta.

Primarne volitve dne 16. junija 1914.

Mr. Osborne živi v tem okraju nad 12 let in so mu potrebe tega okraja dobro znane. Če bode izvoljen, obljublja zastopati svoj okraj v naprednem smislu.

Kenk za šilo in kajige pošljemo na zahtevo zastoj. KNJIGOTRŽNICA SOJAT & JURKOVICH Box 448 DULUTH, MINN.

Nazanjam

Slovenecem in bratom Hrvatom, da sem zopet otvoril

SALOON

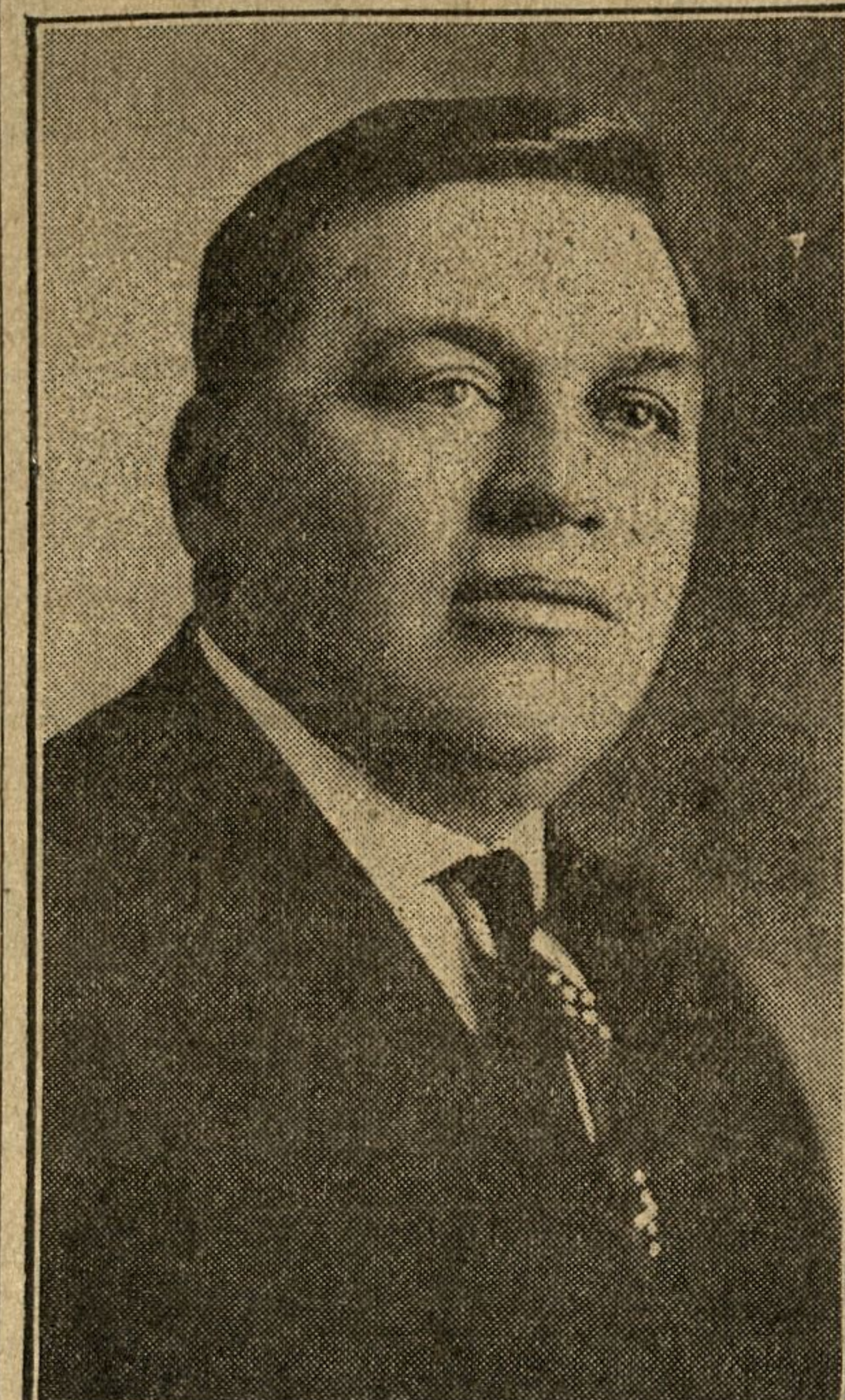
— na — VIRGINIA, MINN. 207 Chestnut Street.

Na razpolago vsakovrstne pijače in smodke. — Jamčim dobro postrežbo ter se pripravam za obilen poset.

MATT. PRIJANOVICH.

KUPUJTE PRI TRGOVCIH, KI OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU.

Političen glas, uvrščen po naročilu Mr. Chas. Pentilla.

Ako hočete pravičnega nepristranskega zastopnika, ki bo skrbel za dobre ceste, volite

Chas. Pentilla za County Commissioner za šesti okraj.

Primarne volitve v tork, 16. junija 1914. Ako bom izvoljen bom deloval za napredno celega okraja.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blaženi.

THE FIRST STATE BANK OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudo priporočča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po 3% od sto od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občezano Union Trust Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so zainteresirani glavni bančniki iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju. Istotako izvršujemo vasa notarska dela. Pridite k nam zamenjati Vaše čelke ob plačilnih dnevih. — Z nam posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

5 pristnih pijač in te so

Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec

Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsa gostilničarji, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevca, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Prvi in centralni oddelek Gary-ja

sta kraj jeklarne v Minnesoti, sta edina kraja, ki se držita in ki sta tvorice MINNESOTA STEEL KOMPANJE, ki stane \$25,000,000. V ta okraju bo in je že ustanovilo tisoče jeklarjev delavcev svojih obveznih. Izvrstne prilike za vsakovrstno trgovino.

Stanovanjske lote merijo 30 in 33x100 čevljev in stanujejo od \$3000 naprej, in sicer \$25.00 do \$100.00 naplacinno, ostanek v mesečnih obrokih po \$10.00 do \$15.00. — Trgovske lote od \$700.00 naprej, četrtna naplacinno, ostanek \$25.00 na mesec. Cene so take, da sedaj lahko se vane žup. — Prebivalstvo šteje že ganes 2000, konec tega leta šteto bo 7500. — Moderna izboljšanja, tako da lahko sami izračunate, kaj bo to pomnilnik, kolikor se tiče zvišanja cene; zato kupite sedaj.

Za popolne podatke pišite ali se pa zglasite na

Gary Land Company

202 Palladio Building Duluth, Minn.

ZASTOPNIK ZA EVELETH

Max Volčanšek, Jones Street, Eveleth, Minn.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI

ODŠKODNINSKI ZAKON

ZA DRŽAVO MINNESOTO

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Slana po Dolenskem. Dne 13. maja je zapadel sneg po višjih go-
rah na Dolenskem (Kum, Gorjan-
ski hribovi). Vsled tega je
može jako mrzla. V četrtek, 14.
maja jutraj so opazili močno sla-
skoraj povsod. Tudi po vinogra-
h je imela trta lističe zmrznjene.
Krog pol 7. ure je k sreči megla
stopila. — V Belokranjini ni bilo
že slane.

Se napil in umrl. Dne 11. maja
šel 50-letni dnmir Jožef Vid-
nar iz Sele v gozd nabirat drv. —
nedpota mu je postalo slabo,
sedel se je in umrl. Vidmar je bil
sedel na klopi v deželni bolnišni-
ci dan prišel iz deželne bolnišni-
ce operiran. Proti preprečeni bo-
lari navadi spil zopet veliko žga-
njo, ki je najbrže njegovo smrt
povzročilo.

Grd oče. V Mačkovicu so zaprli
vijarka Antona Senica, ker ga je
čel, ker ni mogla več prenašati
lošne gorovice, ovarila, da jo že
nogo tega zlorablja.

V gozdu našli človeško truplo.
Gozdu nad Globokem pri Radov-
njah so našli 12. maja napol stroh-
lo, skoro golo moško truplo. Na
mesta došla komisija je spo-
kala v njem 67-letnega občinske-
ga ubožca Eržena, pristojnega v
progo. Eržen je bil udan pijači,
ki je epileptičen in slaboum. —
izkone je v gozdu zmrznil po-
mi.

Smrt v vodi. Iz Domžal se po-
čela: V torek, dne 12. maja, je v
pomzlah utonila 40 let stara bo-
žastna deklica Flere. Bila
pri svoji setri v mlinu gosp. P.
Ratonec, ki je pri mlinu prala pe-
lo. Vrgla je božjast tako ne-
rečno, da je v vodo padla in uto-
nila. Bila je pridno in pošteno
dekle.

Umrl je v Smledniku graščak
Henrik baron Lazarini v 72. le-
tni starosti. — V Košani je um-
rli dveh župnikov, Antona Abra-
ma, župnika v Košani, in Janeza
Abrama, župnika v Črnem vrhu
nad Idrijo. N. p. v. m.!

Samomor. Pri Andreju Vovniku
Potočah pri Preddvoru, 59-letne-
ga kajzarju, se je zadnji čas opa-
nilo, da se mu je nekoliko omračil
mo. Dne 5. maja se je njegova
lena za nekaj časa odstranila z do-
ma. Vovnik je med tem časom zle-
nel na svišli in si z nožem prerezal
rat.

Oskrumba. Franc Okički, klju-
kavičar, zadnji čas v Ljubljani,
preje v Birčni vasi, je onečastil
vestletno deklico. Pohotneža so za-
peli.

Mlada goljufica. A. R., učenka,
rojena l. 1893. v Ljubljani, je ime-
la v poštni hranilnici 5 kron. Rada
bi šla v Ameriko, pa s petimi
kronami seveda ni mogla na tako
daljno pot. Poznala je gostilničar-
ja J. D., premožnega moža v ljub-
ljanski okolici. Kaj si izmisli izpri-
eno dekle?! V hranilni knjižici
pripise k besedi "pet" besedo sto
številki "5" pristavi dve ničli
na besedo kron. Stopi k zgoraj
menovanemu možakarju, pa ga
prosi, naj ji da za knjižico 500 K,
kolikor je na njej vloženo, češ, da
bi siicer sama dvignila denar, pa da
po predlogo traja, ona pa ima rav-
no te dni tako ugodno priliko, iti
v Ameriko. In gostilničar gre, nič
slabega sluteč, z rečeno hranilno
knjižico v spalno sobo, kjer ima
svojo blagajnico, pogleda še en-
krat tistih uknjenih "500" kron,
pa jo spravi k ostalim hranilnim
knjižicam, vzame iz blagajne kup
bankovcev, jih našteje za 500 kron
pa gre z njimi nazaj v gostilniško
sobo. Tu je nabrenkal 500 kron
mladi goljufici, ki je še pri tej pri-
loži pripomnila, da bo dobri mož
dobil na knjižico od tistih 500 K
mudi dokaj obresti. Možakar pa ni
šel z rečeno knjižico na pošto po
denar, češ, naj se nabere kaj več
obresti. Hranilna knjižica je bila
nepo spravljena, goljufica pa Bog
zna kje. Čez pet let nanese pogo-
vor na poštohranišnične vloge.
Nekam čuden obraz je naredil go-
stilničar, ko mu je neki gost rekel,
da more denar, naložen v poštni
hranilnici dvigniti je vlagatelj, a
nič druge. In ko se ga je pre-
pričalo, da je vsota "500 kron"
ponarejena, in da je osleparjen za
vse 500 kron, ki jih je dal mladi
goljufici, so moža kar barve izpre-

minjale. Lahkovernost je bila pač
že marsikomu v škodo. Res, človek
ni nikdar dovolj previden.

Zadnje revizije na belokranjski
železnici. V četrtek, dne 14. maja
so se na belokranjski progi pričele
zadnje odločilne preizkušnje in re-
vizije. Od poveljnega ali nepovlj-
nega uspeha vseh teh komisij je še
le odvisen določen dan otvoritve
te proge. Zadnje deževje je na
progi povzročilo mnogo neprilik
tam, koder so strme in velike na-
sipe izvršili samo z ilovnatno zem-
ljo. Ponagajalo je deževje tako
na Lončaričevem, kakor tudi na
Samohrdovem delu te proge. Strmi
nasipi se vsledajo, deloma tudi ru-
šijo. Blizu 4. km od Novega mesta
proti Ruprju vrhu veliki nasip ne-
prestan nagaja. V sredo, 13. maja
se je tako podal, da je vlak mogel
le z veliko težavo priti skozi. Mo-
rali so delati celo noč, da so po-
skodbe zopet popravili z zabija-
njem pilotov in delno preložitvijo
tračnice na trdnjša tla. V takih
sitnih razmerah sta v četrtek pri-
čeli dve komisiji svoje delo. Prva
komisija od c. kr. generalnega
nadzorstva avstrijskih železnice
je imela preiskati takozvano obtežil-
no vožnjo (Belastungsprobe). V ta
namen so pripeljali tri velike, te-
žke lokomotive (za brzovlak), in
sicer 2 iz Knitfelda, 1 iz Gorice
vse tri tehtajo s pripravo vred 290
ton (290.000 kg.), skupno z ostalo
pripravo (spremogom naloženi vo-
zovi) je preizkušnji vlak tehtal
346 ton (346.000 kg.), torej največ
jo težo, ki na taki progi navadno
ne pride v poštev. To preizkušnjo
je vodil nadzornik Adamovič iz
Dunaja. Preizkušnji vlak je poseb-
no pozornost obračal na železniš-
ki most čez Krko. Prvi nasipi so to
velikansko težo dobro prestali.
Čez most je vlak najpreje počasi
vozil. Instrumenti na obeh brego-
vih so kazali samo 21—23 mm (in
ne em kot je neki znani hudomu-
šnej strašil po Novem mestu) ta-
kozvanega elastičnega znižanja
(elastische Senkung). Potem so en
stroj odstranili, nakar se je vlak z
dvema strojema zopet od prvega
nasipa pred prodorom pognal s hi-
trostjo 45 km na uro preko mostu.
Vse je pazorno obračalo svoje po-
gleda na brzci vlak čez visoki
most. Ko so se nekateri bali, da bo
vse skupaj zdrčalo v naraslo Kr-
ko, je vlak srečno pripeljal na ono
stran brega. In to pot so instru-
menti kazali samo 18,5 mm elastič-
nega znižanja. Torej Ljubljani-
čani, brez vsake skrbi se lahko čez
Krko izročite vlakom. Preizkušnji
vlak je potem še samo poskusil,
če bo šlo popoldne preko že zgoraj
omenjenih ovir pri Ruprju vrhu.
Ob 2. popoldne se je podal na dal-
jno pot za isti dan do Črnomlja, od
tam dalje preizkušnja dne 15. in 16.
maja, ostalo progo, pa tudi most
preko Kulpe. Takoj tej komisiji
je sledila druga, takozvana predre-
vizijska komisija za tehnično-policij-
ske preizkušnje, sestavljena iz za-
stopnikov državne železnice, grad-
benega vodstva ter sekcije za vzdr-
žavanje železnice. — Dne 19. maja
pa se vrši končno veljavna komi-
sija od strani c. kr. generalnega
nadzorstva avstrijskih železnice, ki
bo na podlagi dosedanjih uspehov
obeh komisij šele izrekla svojo
končno besedo glede oficijalnega
dovoljenja izročitve proge javne-
mu prometu. Šele od uspeha te ko-
misije je potem odvisno tudi vpra-
šanje dneva slovesne otvoritve.

Kakor se na poučenih mestih čuje,
merodajni železniški krogi žele,
da bi bila proga prav vsa čisto
gotova in brez dosedanjih ovir na
posameznih mestih, predno se izro-
či javnemu prometu. — Nakan-
do se iz Novega mesta še poroča,
da je po izkušnji obtežilni vlak
se moral popoldne vrniti nazaj na
novomeško postajo, ker najbrže
ovire pri nasipih v bližini Ruprju
vrha še niso bile zadostno odprav-
ljene.

PRIMORSKO.

Samomor. 22letna Angela Hri-
bar, doma iz Litije, služkinja pri
g. Otiliji Stegarjevi na na Mira-
marski cesti v Trstu je skočila
zjutraj skozi okno IV. nadstropja
na ulico. Nesrečnica si je zdrobila
lobanjo in je bila takoj mrtva. So
di se, da se je nesrečnici omračil

Smrtna nesreča na železnici. Te
dni je nesel med obema progama
pri Trziju 17letni Josip Šuligoj
rečo cementa, kar mu privozi vlak
sproti vlak iz Nabrežine. Strojer-
vodja je opazil Šuligoja in ga s po-
novnim piskom opozoril, naj se u-
makne. Šuligoj se je res hotel u-
makniti čez tir, pa je v istem hipu
privozil od Trzija sem brzovlak,
ki ga Šuligoj ni opazil. Prišel je
pod vlak ter bil na mestu mrtev.
Njegovo truplo so prenesli v tržiš-
ko mrtvašnico.

"Zarja" v Trst? Vedno bolj se
množe glasovi, da pride socialno-
demokratska "Zarja" iz Ljublja-
ne v Trst. Tu bo baje izhajala vsak
dan kot večerni list. Sploh name-
ravajo jugoslovanski socialni de-
mokrati temeljito revidirati svojo
politično taktiko in začeti iz Trsta
obsežno taktiko za svoje socialis-
tične ideje.

Tatvina. Na parniku "Dardania"
družbe Tripeovich & Co., je 18-let-
ni ladijski natakari Kristo Longin
iz Dalmacije ukradel iz miznice
kabine ladijskega kapitana Ant.
Kovačevića znesek 580 K ter šel
opivat v staro mesto v Trstu, kjer
so ga v neki gostilni aretirali.

Lakota. Zaradi tatvine je bil
aretiran Franc Škamperle, brezpo-
selni kovač iz Senožeč, ker je ukra-
del svojemu stanovnjanskemu tova-
rišu tesarju Ludviku Fabjanu sre-
brno uro in še nekaj druge drob-
narije v skupni vrednosti 21 K. Na
policiji je Škamperle priznal čin,
izgovarjajoč se, da je bil lačen in
da je vse prodal nekemu neznanu za
1 K 40 h.

Zagoneten beg. Nekemu cari-
grajskemu turškemu paši je utekla
iz harema žena Lemna. Na Lloyd-
ovem parniku "Linz" je došla
v Trst, kjer išče pomoči in varstva
proti svojemu možu. Dama je iz
odlične turške rodbine, ki igra v
Carigradu važno politično vlogo.

Podržavljenje policije v Trziju.
V najkrajšem času uvedejo v Tr-
ziču na Goriškem (Monfalcone)
državno policijo. Dosedanja ob-
činska policija ni kos vsem nalo-
gam, ki jih stavi vedno bolj naraš-
čajoča industrializacija Trzija. —
V merodajnih političnih krogih tu
di resno razmotirajo vprašanje,
da se istotako tudi v Piranu uvede
državna policija zlasti z ozirom
na bližnje pokopališče v Portoro-
se, kamor zahaja vedno več tuj-
cev in kjer ne vrši dosedanja ob-
činska policija svoje pokopališ-
kim razmeram odgovarjajoče služ-
be.

Fina gospodična. Gospodična
Silvija Comel (Komel), navduše-
na Italijanka, se je prvega majni-
ka ob pogledu na slovenski mani-
festacijski sprehod tako razjarila
in čutila tako razžaljeno v svojem
italijanskem čuvstvanju, da je
smatrala za potrebno, braniti o-
madeževano čast tržaškega italjan-
stva s tem, da je vrgla na slo-
venske manifestante — "opato-
to". — Za ta svoj junaški čin jo
je policija odlikovala z desetimi
kronami, ki jih mora plačati, če
neče iti 24 ur v zatuhli zapor.

Po bratovem napadu se je sam
usmrtil. Iz Ljubnega poročajo:
Po znanem napadu so zdravnik
raztelesili ustreljenega polkovni-
ka zdravnika dr. Menza, Konsta-
tinali so, da bi en strel oddan naj
od njegovega brata povzročil
zdravnikovo delno ohromelost, da
noben od njegovih brata napa-
danih strelav ni bil absolutno
smrten. Absolutno smrten je bil
strel, s katerim si je zdravnik sam
prestrelil sree in raztrgal leva
pljuča. Nadporočnik Menza so
zopet ga zaslisiati o vzrokih napada
noče še vedno ničesar povedati.
Preiskali bodo njegovo duševno
stanje.

V Slivnici nad Celjem so bili pri
občinskih volitvah izvoljeni v 1.
in 3. razredu naprednjaki, v 2. pa
polovica naprednjakov in polovi-
ca klerikalcev. **Občina ostane** te-
daj v naprednih rokah.

Iz Ptujске gore nam pišejo: 24.
letna vdova po poštnem nadoskri-
bniku Langerju iz Maribora je ime-
la ljubavno razmerje s trgovcem
Šerecom v Mariboru. Bila sta ba-
je dvakrat oklicana, kar je Še-
rec razmerje nenadoma razrdl.
Langerjeva je mislila, da je to za-
krivil trgovec Traun na Ptujski
gori. Peljala se je tja in ga hotela
ustreliti. Traun je zbežal, nakar si
je Langerjeva pogrnala kroglo v
prsi. Nesrečna ženska je težko ran-
jena.

Iz Maribora. Tukajšnje južno-
železnične delavnice bodo znatno
razširile. Sedaj zidajo velikansko
podzemlje za reparaturo vozov.

KOROŠKO.
Vesela, a draga vožnja. K iz-
voščku Tomažu Karglu v Beljaku
je prišla te dni neka ženska, ki ga
je najela za daljšo vožnjo. Res sta
se kočijaž in ženska peljala k O-
sojskemu jezeru, kjer sta se usta-
vila pri vsaki gostilni in seveda po-
šteno pila in jedla. Tako sta se
ženska in kočijaž vozila ves dan
okrog, zvečer je pa kočijaž zape-
ljal žensko zopet v Beljak. Veseli-
lo ga je, da je prebil lep dan in
napravl precej dobička. Vzel je
mošnjetek iz žepa našel tudi svo-
jo dnevno plačo v znesku 17 K
drobiža, a njegovega kapitala 130
K v bankovcih, ki ga je hranil v
stranskem žepu, ni bilo nikjer. Hi-
tro je stopel za žensko v restavra-
cijo, a nje ni bilo nikjer. Izginila
je in tudi policiji se do sedaj še
ni posrečilo je dobiti.

Velik požar. V Trzinah je pri-
čela goriti te dni ponoči pri pose-
stnici Elizabete Eberhard hiša ter
se je v kratkem ogenj razširil tu-
di na bližnja gospodarska poslop-
ja. Zgorele so vse zaloge krme in
drugega gospodarskega orodja
ter tudi znesek 95 K. Ogenj so šle
opazili, ko so plameni sikali že
v spalnico domačinov. Razširil se
je ogenj s tako naglico, da se je
Elizabeta Eberhard z dvema ot-
trokoma komaj rešila o pravem ča-
su in da je Ivan Eberhard komaj
še rešil iz hleva živino. Škoda zna-
ša nad 900 K in je zavarovalnina
le deloma krita. O vzroku požara
ni podrobnega še nič znanega.

Prijet defravdant iz Koroške —
v Curihu. Pred nedavnim časom
defravdiral je poštni sel Bošnjak
iz Podrožice vsoto 600 K, katero
so mu izročile razne stranke, da
naj jih na pošti odda, ter pobegn-
il. Sedaj so našli Bošnjaka s p-
močjo tiralice v Curihu, ga arci-
rali ter ga v kratkem pošljejo k
deželnemu sodišču v Celovec.

Ogenj. V bližini Brež je nastal
v neki tamošnji gostilni vsled ne-
pazljivosti ogenj, ki je vpepelil
hišo in gospodarsko poslopje. Ga-
silci iz okoliških krajev so ogenj
omejili na omenjene objekte.

STAJSKO.

Ženo ubil. 3. maja so našli do-
ma na stranišču mrtvo posestnico
in trgovko Marijo Skrbinšek v
Selah pri Ptuj. Rajnica je bila ze-
lo udana pijači, vsled česar jo je
mož France sovražil. Navedenega
dne je bila tudi popolnoma opita
ter jo je mož zavlekel na nek
kraj, kjer so jo mrtvo našli. Pri
raztelesenju so dognali, da je Sk-
binšek imela raztrgana jetra ter
da je umrla vsled notranje krva-
vitve. Kot uboja sumljivega so na
to zaprli moža pokojnice, France
Skrbinšek.

Po bratovem napadu se je sam
usmrtil. Iz Ljubnega poročajo:
Po znanem napadu so zdravnik
raztelesili ustreljenega polkovni-
ka zdravnika dr. Menza, Konsta-
tinali so, da bi en strel oddan naj
od njegovega brata povzročil
zdravnikovo delno ohromelost, da
noben od njegovih brata napa-
danih strelav ni bil absolutno
smrten. Absolutno smrten je bil
strel, s katerim si je zdravnik sam
prestrelil sree in raztrgal leva
pljuča. Nadporočnik Menza so
zopet ga zaslisiati o vzrokih napada
noče še vedno ničesar povedati.
Preiskali bodo njegovo duševno
stanje.

V Slivnici nad Celjem so bili pri
občinskih volitvah izvoljeni v 1.
in 3. razredu naprednjaki, v 2. pa
polovica naprednjakov in polovi-
ca klerikalcev. **Občina ostane** te-
daj v naprednih rokah.

Iz Ptujске gore nam pišejo: 24.
letna vdova po poštnem nadoskri-
bniku Langerju iz Maribora je ime-
la ljubavno razmerje s trgovcem
Šerecom v Mariboru. Bila sta ba-
je dvakrat oklicana, kar je Še-
rec razmerje nenadoma razrdl.
Langerjeva je mislila, da je to za-
krivil trgovec Traun na Ptujski
gori. Peljala se je tja in ga hotela
ustreliti. Traun je zbežal, nakar si
je Langerjeva pogrnala kroglo v
prsi. Nesrečna ženska je težko ran-
jena.

Iz Maribora. Tukajšnje južno-
železnične delavnice bodo znatno
razširile. Sedaj zidajo velikansko
podzemlje za reparaturo vozov.

JOHN AGNICH
gostilničar **EVELETH, MINN.**
GRANT STREET
Sveže pivo, pristno vino in druge raznovrstne
pijače ter unijske smotke.
Prodajam
železniške in parobrodne listke na vse
kraje sveta.
Rojakom in bratom Hrvatom se najtopljeje priporočam.

Nova "ILIRIJA"
Slovenska naselbina pri Merrill, Wisconsin.
Vsem onim ki se zanimajo za farme; in, ki so nam že pisali, naznanjamo da smo
odtvojili novo poslopje s pisarno na postaji v Merrill, kjer se lahko vsak zlasti
ki si ogleduje zemljo v teh krajih. Kupite zemljo samo pri večjih industrijskih
mestih; tam je bodočnost. Nova naselbina "New Iliria" leži do pet milj od mesta
Merrill, z blizu 15000 prebivalci, veliko cvetočo industrio, ki se po celem dolni ne-
navadno hitro razvija. Glavna reka države, "Wisconsin river", teče mimo mesta in
skoz naselbino. Gradite se dve novi železniški progi in več cest v tem času. Eno
miljo od naselbine so dve leto stari naseljenci, ki so letos zgradili novo sirarno.
Svet je najrodovitnejši v državi; nič peska nič kamenja; zemlja valovita brez vsa-
cesga močvirja, s dobrim trdim lesom, ki se lahko proda. Cena samo se za maj in
juni \$16. Plašni pogoji lahki, in po dogovoru. Kadar ne najdete vsega natančno ko je
opisano se mu povrne vožnja. Nobenih knjig in podob. Ne hodite daleč od industri-
jskih mest v gozde, glejte da bo Vaša zemlja hitro rasla v cent, kar je mogoče je
pri velikih industrijskih mestih s veliko bodočnostjo. Pišite po poštanski na

ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WIS.
ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAV-
SKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE
MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

Duluth Brewing & Malting Co.
DULUTH, MINNESOTA.
Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo
v steklenicah poh imenom "REX", kakor
tudi pivo v sodčkih.
Math. Kostainshek
upravitelj za Mesaba Range. Virginia Minn.

Gladka vožnja
Vse teče gladko za šoferja, če ima dišeče, sveže izsukane
NAVY cigarete v zabavo. Njegove roke so mirne in njegove oč-
bistre — in je srečen in zadovoljen.

GAIL & AX
NAVY
Long Cut Tobacco
"Najboljši tobak v najboljšem zavitku."
NAVY je tako pristen, mil tobak, da ga za-
morete kaditi ves dan z veseljem.
NAVY ima čudezni okus in duh — sladek,
bogata in prijeten — kar pride iz skrbnega vležanja
in bledenja, katerim je podvržen ta zreli, mili to-
bak iz Kentucky-ja. NAVY zavoj s štirimi ovitki
drži ta tobak pristen in svež.
Iz tega dolgo rezanega tobaka se lahko navadite
zvijati lepe cigarete. Prilegal se Vam bo tudi v
fajfi ali za žvečenje — ker NAVY je poznan kot
"tobak za vse vrste."
PROSTO Vprašajte Vašega trgovca za knjižico cigaretnega
papirja, katerega Vam bodo dal brezplačno z vsa-
kino zavojkom za 5 centov.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

Narodni Vestnik

National Herald. Slovenic Semi-Weekly. Owned and published by the Slovenian Printing & Publishing Company...

National Herald. Issued every Monday and Thursday; subscription yearly \$2.00.

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest. Rates on application. Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office...

NARODNI VESTNIK

Izdaja Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn. Izjaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh.

Narodna stanca: Za Ameriko in Kanada za celo leto \$2.00, za pol leta \$1.00, za Evropo za celo leto \$3.00.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejema. Donarne posiljave in dopisi se naj posiljuje na naslov:

Narodni Vestnik, 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn. Telephone, Melrose 1113.

OSEBNA SVOBODA.

Louis N. Hammerling.

X.

Blagje prostosti so začeli uživati ljudje še pred kratkim, ko so pričeli misliti sami zase. Nedavno misljenje posameznika je prava podlaga, na kateri stoji prostost. Najbolji dokaz za to je dejstvo, da so skušali sovražniki prostosti v vseh časovnih dobah in prvi vrsti zatreči pravico, da sme človek misliti po svoji lastni volji, da sme misliti zase.

Ti sovražniki prostosti ne poznajo ali pa nečejo poznati fakta, da se je dvignil človek od sedanjega stanja vsled izvrševanja sile, katero se je razvil v njem in prvi vrsti vsled 20. stoletja. Naj je gospodar nad samim seboj prav kot se razvije dete v odraslega, kadar se nauči iz svoje lastne volje delati to, kar je v otroški dobi naredil vsled tujje volje ali pa vsled prigravarjanja. Nekateri ljudje ne pridejo nikdar iz detinske dobe ter rabijo vsled tega pomoči in opore drugih skozi celo njihovo življenje. Postava ravna s temi ljudmi tako, kakor učitelj s svojimi učenci: kaznuje jih ter drži nazaj. Oni nimajo duha, katerega bi bilo treba razviti. Vsem takim so načela čednosti in morale le povelja višje moči, kateri so pokorni, ker morajo biti, ne pa raditega, ker so spoznali pravdo vsebin to načel. Tak prislilna pokorščina pa ne dviguje morale in je tudi ne proizvaja.

Začetnik v spoznavanju etike ve, da ni čednosti, ki je posledica potrebe, nikakr čednost ter da je bistveno potrebno, da se iz svoje lastne volje stori to, kar imenujemo izvrševanje dolžnosti. Suženj, ki izvrši naročeno mu delo le vsled neprestanih groženj, izvrši nalogo, ne pa dolžnosti. Tako delo pa ne povzdiguje kot drugo, temveč ponižuje. Prav tako pa je s človekom, ki hodi po stezi čednosti le raditega, ker ga sila k temu sila, ki leži izven njega. Tudi on izvršuje nalogo, ne pa dolžnosti. Z drugimi besedami: on dovrši delo vsled pritiska in naj je to delo te ali one vrste, najvišje ali najnižje, oni, ki ga izvršuje na stališču suženja ter je podvržen vsem slabostim in vsem uplívom, ki so zvezani s takim stanjem.

Cela zgodovina vzgoje — in zgodovina vzgoje pomeni godovino civilizacije — je spomenica skupnega napora človeštva, da se dvigne preko tega stanja duševne neodvisnosti. Človek spoznava počasi, da pritisk in sila nista čednosti, da pa je čednost potreba, da je konečni cilj vseh vlad samovlada ter zadnji smoter poučevanja vzgajanje zmožnosti samovzgoje.

Kaj je konečno pravi pomen enega največjih izrekov, da je najboljši vladani narod oni, katerega se najmanj vlada? Ta izrek ne pomeni ničesar več in nič manj kot to, da je najboljši vladani narod oni, kojega zakoni so urejeni tako, da se vlada sama. Ker pa je vzgoja temelj vlade, mora biti najmanj vladani narod oni, ki se je najboljši naučil vzgajati samega sebe.

Prostost ne pomeni torej, kakor zatrjujejo njeni sovražniki, edinole svobodo izvrševanja te ali one stvari, pač pa nasprotno, v najboljšem in najdobesednejšem smislu govora samovlada, ki pa je izvrševanje one zmožnosti osebne odgovornosti, koje razvoj v človeškem bitju je glavni smoter in cilj vsake resnične vzgoje.

Divjak, na katerega kažejo oni, ki bi radi pristriгли naše prostosti, kot onega, ki živi v popolni prostosti, kajti on ni le žrtev vsakega poželenja ali razburjenja, katero se ga polasti, ampak tudi ponižen služabnik in suženj vsakega svojih tovarišev, ki ga prekaša v telesni moči ali iznajdljivosti. Njemu manjka vsaka misel za osebno odgovornost in ostanke tega pomanjkanja je najti in opaziti tudi v nekaterih navadah pri civiliziranih narodih. Tako izvira naprimer naša navada, da damo znanec in prijateljem roko, iz one teme dobe, ko so ljudje tako malo zaupali drug drugemu, da so pri sestanku držali drug drugega za roke, da se obvarujejo pred nenadnimi zavratnimi napadi.

Zavratnost žalibog še danes ni izginila in še danes je najti ljudi, ki so pripravljani zavratno napasti svojega sosedo, a ko se slednji na ta ali slični način ne zavaruje.

Sedaj pa nastane vprašanje, če smo v sedanjih dneh v resnici tako nazadovali proti oni temi dobi ter da nam tako primanjkuje čista odgovornosti, da je treba vsa dejanja naše proste volje omejiti na najbolj potreben minimum?

Vzemimo naprimer najnovejši odlok mornariškega tajnika Združenih držav, s katerim se prepoveduje mornariškim častnikom zavzivanje katerikoli alkoholičnih pijač na krovu. Tajnik Daniels izvaja, da bi se marsikateri častnik lahko preveč napil ter ogrožal s tem komplicirani stroj moderne bojne ladije, kateri bi bila izročena v varstvo. Teoretično ni seveda nobenega dvoma, da bi se moglo kaj takega zgoditi in teoretično bo morda ta ali oni dan rešilo to povelje to ali ono ameriško bojno ladijo pogube ali poškodovanja. Vendar pa ni le teoretično, ampak praktično prav tako mogoče, da bi se rešilo veliko število človeških življenj, ako bi postava ukazovala, da mora držati pri pogovoru med dvema drug drugega za roko, prav kot se je godilo v dobi, ko se je vsak človek bal svojega sovrstnika. Ali bi pa taka postava ne privedla človeštva hitro nazaj na stališče divjakov, katerim je izdajstvo in zavratnost le navaden dogodek vsakdanjega življenja?

Veliko bi se lahko govorilo o tem, kakšen moralni učinek bo imel ta ukaz na naše mornariške častnike, katere se smatra za pijance brez volje in moči.

Prav gotovo pa ne bo ta ukaz pospeševal zmožnosti samozatavanja in kontrole nad samim seboj, kar je bil stoletja glavni cilj vsake vzgoje. Zmožnost katera nima prilike, da bi se pokazala, prav kmalu razpade in izgine. Kot rečeno: mogoče je, da bo ta ukaz nekega dne obvaroval kako ameriško ladijo po gibelji in razdejjanju. Možno pa je tudi, da ne bo nobenih bojnih ladij več s kompliciranimi strojem, katere bi bilo možno razdejati. Razvoj teh modernih čudov je bil le posledica emancipacije človeka iz istega stanja duševne in moralne odvisnosti, v katero se ga hoče sedaj zopet zavesti s takimi administrativnimi odredbami.

V odredbi našega mornariškega tajnika leži veliko nasprotje. Na eni strani se poveri človeku zelo veliko in važno nalogo, na drugi strani pa se mu ne zaupa, da bi jo mogel rešiti ali izvrševati. Ako se žene stvar do logičnega zaključka, ali bi ne bilo potem povsem primerno, da bi se prepovedalo zavzivanje alkoholnih pijač tudi predsedniku in njegovim svetovalcem. Na ramah teh sloni namreč odgovornost za celo deželo in od njih je odvisna usoda celega naroda. Eventuelno prekoračenje je meje v uživanju v zvezi z velikimi dogodki, bi ne upropastilo le one bojne ladije, temveč bi pognalo celi narod v pogubo.

Dosedaj se nismo brigali za te eventualnosti. Kar pa imamo sedaj pred seboj novo doktrino, ki pravi, da primanjkuje vsem ljudem čista odgovornosti, ker ga nekateri nimajo ter so neodgovorni za svoja dejanja, zato ne moremo ostati hladni in brezbrizni vspričo take eventualitete.

Kako pa je z našim splošnim načrtom za vzgojo mladine? Ali ne bo treba tudi v tem oziru korenite izpremembe vspričo te nove doktrine? Ena najbolj uspešnih metod pri vzgoji otrok je v sedanjem času ta, da se zavedajo odgovornosti. To se stori s tem, da se jih stavi "na častna mesta". Ta sistem se je celo uporabil pri kaznjencih in izkazalo se je, da je kaj izvrstno deloval. Kar je pa še najlepše: naša vlada skuša na vse načine spraviti živje ali na pol živje Filipince na naše stališče ter jih vsposobiti za samovlado. In na kak način. S tem, da razvija v njih čut odgovornosti. Ali ni to višek nedoslednosti? Dočim se skuša na vse načine spraviti na Filipinih domačine na kulturno stopnjo, na kateri se nahajajo civilizirani Amerikanci in sicer s tem, da se vzbujajo v njih čut odgovornosti, se noče doma istega več izvajati ter se hoče civilizirane Amerikance spraviti na stališče Filipincev s tem, da se jim odvzame možnost gojiti čut odgovornosti.

Nazadnjaški ljudje neprestano zatrjujejo, da je povsem nepotrebno vzgajati Filipince k temu, da se ustavljajo poželenju po pijači. Pitje je baje nevarno in treba je narediti tako, da bo Filipinec in Amerikancu postalo nemogoče. Odgovor na to je jasen, ker ni v moči nobenega človeka, da bi popolnoma onemogočil zavzivanje opojnih pijač. Dokler bo narava sama proizvajala pijače, brez pomoči tvorničarjev, se bodo morali ljudje vedno boriti proti skušnjavam ter jih je vsled tega treba utrditi za ta boj.

Sedaj se gre za to, da se prepove vsled tega, ker je par ljudi, ki so navajeni nezmerno uživati opojne pijače, vsem ljudem tudi zmerno uživanje. Duha samokontrole se hoče zaдушiti ter napraviti ljudi za navadne suženje, odvisne od močnejše in višje sile.

V nekaterih naših državah je prepovedano igrati karte, domino in šah, ker so gotovi ljudje izrabili te igre v igralne svrhe za denar. V več občinah se je prepovedalo plesanje, ker so imeli nekateri navado, da so iskali pri plesu nečistosti, dasiravno je, na milijone ljudi obeh spolov, ki plešejo brez nečistih misli. Primer te vrste bi lahko našli na stotine. Vsa ta gonja pa izhaja od gotovega dela ameriškega prebivalstva, ki ima najslabše pojme o človeškem dostojanstvu ter o njegovi moralni sili. Vsi pojavi umetnosti, vse moderne pridobitve in vsi športi v svrhu razvedrila in odpo-

čitka se studijo tem novim faktorjem v ameriški politiki. Navade, življenjski nazori teh ljudi so zoperni milijonom normalno razpoloženih ljudi, a kljub temu hoče ta peščica vsiliti pretežni večini svoje nazadnjaške nazore in svoj način življenja. Za te ljudi je hudič oni, ki se smeje, Bog vsega mogočnega pa oni, ki le tepe in zatira. Raditega sovražijo veselje radi veselja samega, ne pa raditega, ker se nekateri preveč udajajo veselju. Oni spadajo, v kratkem rečeno k oni vrsti ljudi, katere je označil Macaulay s tem, da prepoveduje mučenje medveda ne raditega, ker dela to medvedu bolesti, temveč raditega, ker se pri tem zabavajo gledalci.

Ti ljudje postajajo vedno bolj nevarni splošnosti, ne radi njih števila, temveč radi njih zmožnosti organizacije. Ta zmožnost je pa zato tako velika, ker se popolnoma odpoveduje svoji osebni svobodi prepričanja ter hočejo to odpraviti vsiliti tudi drugim. V sled te zmožnosti organiziranja in vsled teoretičnega nastopa, se jim je v zadnjih letih posrečilo, da so zagospodovali v skoro vseh zakonodajah. Uni-je. Oni ne upoštevajo nobenega mnenja, nobenega prepričanja, nobene vesti razven svoje lastne ter grozijo, ne le s političnim, ampak tudi združabnim, trgovskim propadom vsem, ki se jim stavijo na pot ali se pa nočejo ukloniti njihovi volji.

Raditega so se jih pričeli bati ljudje v javnem življenju bolj kot se pa boje Filipinci lovec na ljudi. Strah pred njimi je postal tako velik, da jim gotovi ljudje rajši na videz pritrjujejo kot pa nasprotujejo, ker se boje njihove osvete.

Tako izpodkopujejo ti ljudje počasi, a gotovo vse temelje, na katerih stoji naša prostost. Eden teh temeljev je prosti razvoj svsobne človeške volje in prosti izraz osebne prepričanja. Ako se hoče narodu vsiliti zapoved, da se odpove gotovim uživanjem, je to le stranskega pomena. Glavna stvar pa je, da se hoče v splošnem moralno zaslužiti ter uničiti s tem vso kulturo ter pridobitve modernega časa.

To je stvar, katero bi morali vsi premisliti. Res je, da propade narod, ki se uda uživanju vsake vrste. Narod pa, kojega člani si ne upajo več misliti zase in ne verujejo več v lastno voljo, ne bo lepega dne ničesar imel, kar bi se dalo poslabšati.

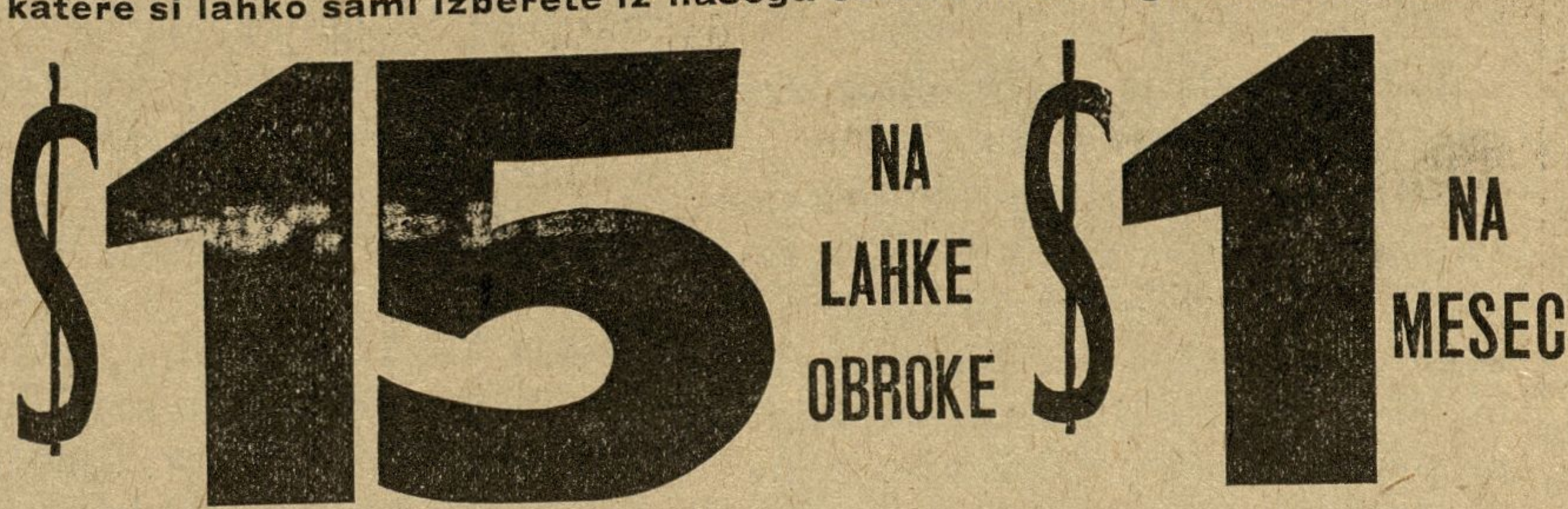
Prostost pride pred čednostjo, ne raditega, ker je prostost več vredna kot pa čednost, temveč raditega, ker je njen izvor in postanek ter ni nobene čednosti mogoče in pojmljivo brez prostosti.

AVSTRILJA IN JUG.

Avstrijski zunanji minister je pohvalil, v svojem zadnjem ekspezoju dobro razmerje naše države napram balkanskim državam. Imenoval je pri tem izrečno Srbijo, Grško, Turčijo in Albanijo. Kakšno je to razmerje in kakšen pomen ima za Avstrijo kot velevalst in predvsem kakšen gospodarski pomen ima, tega, žal, grof Berchtold ni povedal. Kar je pozabil povedati grof Berchtold, to navaja tudi svetovno časopisje, ko se peča z njegovim ekspezojem. Gospodarsko stran avstrijskega "dobrelega razmerja" napram navedenim državam sta skoraj sočasno in soglasno ocenila v suhih številkah dva svetovna lista: angleški "Times" in ruski "Novoje Vremja". Navesti bomo te poučne številke. L. 1884. je znašal avstrijski izvoz v Srbijo 62 odstotkov vsega srbskega avoza, torej skoro cele dve tretjini. L. 1910. se je moglo zunanje ministrstvo na Dunaju ponašati s sledečimi presenetljivimi rezultati: Avstrijski izvoz v Srbijo se je znižal od 62 na 20 odstotkov, dočim se je nemški izvoz zvišal na 41 odstotkov in Avstro-Ogrska je po 25letnem "gospodarskem in političnem delu" na Balkanu prišla z mesta dobavitelja prvega razreda na mesto dobavitelja tretjega razreda. Kakor je rekel grof Berchtold, je naša zunanja politika mnogo dosegla na Grškem. Naj govore dejstva: V pogajanju o novi trgovinski pogodbi z Grško dozdaj nismo dosegli ničesar drugega, nego ponudbo Grške, da je pripravljena dati Avstriji iste ugodnosti, kakršne more nuditi "najbolj prijateljski državi." To je teorija. V praksi smo dospeli do rezultata, da se je naša trgovina z Grško mnogo bolj poslabšala nego naš izvoz v Srbijo. Pride na vrsto — Turčija. Turki je v Avstriji bolj priljubljen subjekt nego Slovan. V sled tega ustanovljamo v Turčiji nemške šole, na Koroškem pa iščemo slovensko šolo. Zato nam je Turki hvaležen. Dvakrat so proglasili turški trgovci bojkot avstrijskemu blagu in naš izvoz v Turčijo se je od l. 1885 pa do l. 1910 znižal od 20 na 15 odstotkov, od tega časa nadalje pa še bolj. Vistem času se je nemški izvoz v Turčijo podesetoril. Zelo zanimivi so podatki naše albanske politike, te ženskičnosti diplomatije umetnosti dunajskega Ballplat za l. 1900 je uvozila Avstrija v Albanijo blaga za 2 mil. frankov. L. 1906 se je znižal avstrijski izvoz skoro na 100.000 frankov, dočim je znašal italijanski 2.800.000 frankov. L. 1901 je prišlo pri albanskem obrežju 46 odstotkov avstrijskih ladij in 14 odstotkov italijanskih. L. 1906 se je avstrijsko razmerje zmanjšalo petkrat, italijansko pa zvišalo trikrat. Dočim smo mi v trgovskem oziru tako zelo nazadovali, se je zvišal nemški izvoz na Balkan in poslednjih desetih letih najmanj za 93 odstotkov.

Največja prodaja fonografov

Slika predstavlja REGAL govoreči stroj, ki ima najslabši, najjasnejši, najglasnejši in najstajšji glas. Velikost stroja je prikladna, 12 inčev široka, 7 inčev visoka. Omara stroja je izdelana iz hrastovine, bogato emajlirana ter krasno okičena z zlatimi okviri. Za trpežnost je jamči 15 let. Te vrste stroji prodajali in se doslej po \$40.00, zaradi tekmovanja pa prodajamo sedaj te stroje širom Združenih držav in Kanade zaeno z 12 najboljšimi ploščami katere si lahko sami izberete iz našega cenika in 500 iglami za samo

istotako prodajamo dobro poznane VICTOR govoreče stroje ter CGLUM-BIA gramofone. Pišite po naš novi, bogato ilustroznani cenik, katereča Vam pošljemo poštne prosto.

Saul Birns, 117 2nd Ave., Dept. 47 New York City

(Nadaljevanje tretje strani.)

Iz Trbiža poročajo, da je pred kratkim šlo neko 16 do 17letno dekletko, ki je bilo v službi pri gozdarju Englu iskat v bližnji skale šmarnc. A ker se do sedaj še ni vrnila, se domneva, da je dekletko nesrečilo ter padlo v kak prepad. Do sedaj njenega trupla, kljub napornemu iskanju še niso mogli najti.

Razmere pri železnici v Beljaku. Pri državni železnici v Beljaku se je zadnje čase upustilo mnogo osebja. Če bi bilo šlo po volji direktorja, morali bi se premikati vlaki po progah kar sami. Tako se je vsled nedostatka osebja zgodila sedaj nesreča. V bližini Beljaka je skočil s tira vlak št. 765. Pri tej nezgodi si je rešil neki uslužbenec življenje samo s tem, da je v zadnjem trenutku skočil z voza. Voz, na katerem je sedel, bil je popolnoma razbit. Uslužbenec se je precej potolkel in leži bolan v bolnišnici. Nezgoda se je pripetila na ta način, da se je pri nekem vozu odpeela zavora ter občila pri stiku dveh tračnic. Če se sedaj vpraša, kdo je kriv, moralo bi se odgovoriti, da preiskovalce vozov. A tega sploh ni in vsled tega je pač nastala nesreča. In pogledimo samo k Milstadskem jezeru. Tu je precejšnji klanec s 27% napetosti in kljub temu na ondonti postaji ni nobenega ključavnicearja, ki bi eventualno popravil kako malo poškodo. Je pač tudi nepotrebno! V St. Vidu je na progi pri izmenjal svojo službo večino skozi 24 ur jačah samo en ulužbenec, ki opravi In ta uslužbenec ima tudi nalogo preiskati vozove. Uslužben je vsaki drugi dan in mora med časom 24 ur biti vedno na progi, kje mu preostaja potem še čas za pregledovanje voz. Sigurno pa je, da bo direktorja v Beljaku prišla do spoznanja, da šteti na pravem mestu, šele tedaj, ko se bo pripetila kakva večja nesreča, kot ta, ki se je in ki se sigurno ne bi bila zgodila, če bi bilo dovelj osebja.

V spanju je bil okraden v Borovljah neki delavec Val. Jug. Neznani tat mu je iz spalne sobe odnesel hlače, v katerih je imel delavec okrog 120 K denarja. O predrznem umovčevu nimajo še nobenega sledu.

V Gozdu je utonil te dni sinček Alfred tamošnjega orožniškega stražmojstra Gillingerja. V neopaznem trenutku je šel otrok k bližnjemu bajerju, kjer mu je spodrsnilo, tako da je otrok padel v vodo. Kmalu nato je žena stražmojstra opazila odsotnost otroka, šla k vodi in našla tamkaj svojega otroka. Vsi poskusi, otroka oživeti, so bili zastonj.

Obesil se je v Vetrinjah na nekem drevescu iz neznanega vzroka 31letni kamnoseški pomočnik Fr. Cvenkelj.

Izginila je v Beljaku iz hiše svoje matere 19letna Kristina Majcen. S seboj je vzela nek star poročni prstan z rdečim kamnom. Domneva se, da je dekletko oba prstana prodalo, samo da dobi dovolj denarja, da se je lahko odpejlo. Na ovadbo njene matere je orožništvo uvedlo dalekosežno poizvedovanje, ki pa dosedaj ni imelo nobenega uspeha.

Med mlinske kamne je prišel te dni v Pliberku 17letni hlapec Pšenčnik, ki je šel v spodnji del mlina mlinarja Schlebniga, ki ima v svojem obratu vpeljano električno gonilno moč. Ko je Pšenčnik šel mimo transmisije, prijel ga je jermen za predpasnik, ga potegnil nad mlinske kamne, ki so mu zmečkali levo nogo. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Prodajam parobrodne in železniške listke

na vse kraje v staro domovino. Prodajam lote pri velikanski JEKLRNI United States Steel korporacije v

Gary in New Duluth, Minn. PRODAJAM

farme in neobdelano zemljišče v Taylor County Wis., po jako ugodnih cenah. Neobdelano zemljišče od \$12.00 naprej. — Zavarujem poslopja, pohištvo in blago proti požaru in škodi po viharju. Zastopam stare in poštene družbe, ki po ravnaajo škodo v najkrajšem času.

Max Volčanšek Jones Street, nasproti pošte Eveleth, Minn.

\$19.00 ZASTONJ. Če kupite uro naravnost iz trgovine hranili si boste najmanj \$2.00, zato morali plačati vsakemu, ki trguje z urami, najmanj \$25.00 za tako uro, kakor jo dobimo nazaj za samo \$6.00. Če hočete kupiti uro za \$6.00, ki je na \$25.00, potem izrežite ta oglas in pošljite nam z vašim naslovom vred, in bomo takoj poslali uro v lepem baročnem jlijel, brez vseh stroškov za vas, da jo gledate, predno jo plačate. Mi vam jamčimo, da ni treba nikdar skiritati, če kupite uro od nas, zato vam pravico uro pregledati in se prepričati, ura taka, kot jo predstavljamo. Če se pripravi, da je ura res vredna \$6.00, vam res položena s 14-karatnim zlatom, in to res znamenito kolesovje, za katero katera za položajene, jamči tvornica za 30 let, ali še plačate dostavljavcu, ure šli in potov za pošiljatev. Mi popravimo ure skozi 24 let prosto, ali jili pa zamenjamo za novo. Ako nam pišete, pošljemo vam strovan cenik zastonj.

National Commercial Co., 505 E. 5th St., New York, N. Y., U.S.A.

Range Buffet

524 W. SUPERIOR ST. - DULUTH, MINN. (BLIZU SOO LINE KOLODVOVA)

Pravkar smo prišli s svojim Range Buffet ter vabimo vse one, s katerimi smo se kaj sprli, kakor tudi one, s katerimi smo ostali dobri prijatelji, da nas obiščejo, da poravnamo s prvimi svoje zadeve, ter skupno z ostalimi popijemo kozarec vedno sveže pive. — Vsakdo je dobrodošel, pa naj pride od kjer hoče.

Vaša udana in poznana prijateljica

Talkovich in sin.

Naraščanje prebivalstva v Rusiji. Leta 1722., za časa Petra Velikega, je Rusija imela 14 milijonov prebivalcev, leta 1812. pa 41 milijonov. Sedemdeset let kasneje je število prebivalstva poskočilo že na 100 milijonov, od tega časa pa rapidno narašča. Leta '96. so se našeli 128 milijonov, tri leta kasneje, to je leta 1900. pa 135 milijonov. Pri splošnem ljudskem štetju leta 1911. so našli že 171 milijonov. Od leta 1896 do leta 1911. je torej prebivalstvo Rusije naraslo za okroglo 43 milijonov ali povprečno za tri milijona letu. Ako računamo vsakoletni prirastek treh milijonov, steje sedaj Rusija že okroglo 180 milijonov prebivalcev. Ni se torej čuditi, ako je Rusija "strah vragom!"

No, Nace, kje si pa bil? I, pri Antonu Babiču. Prav imaš; tudi jav vedno tja za hajam, ker tam sem vedno najboljše postrežen s svežo pivu in unijskimi smokkami. Za obilen obisk se priporoča ANTON BABIČ HOTEL VANDLING, PA.

Moja žena in jaz sva pripadala vsakomur Dr. Miles-ov Nervine na to. Mi imamo dečka, ki je sedel na letar in je imel božastno njegova druga leta. Poslednjega časa pa rapidno narašča. Leta '96. so se našeli 128 milijonov, tri leta kasneje, to je leta 1900. pa 135 milijonov. Pri splošnem ljudskem štetju leta 1911. so našli že 171 milijonov. Od leta 1896 do leta 1911. je torej prebivalstvo Rusije naraslo za okroglo 43 milijonov ali povprečno za tri milijona letu. Ako računamo vsakoletni prirastek treh milijonov, steje sedaj Rusija že okroglo 180 milijonov prebivalcev. Ni se torej čuditi, ako je Rusija "strah vragom!"

DR. MILE'S NERVINE sedaj se pa popolnoma odloži čuti, hodi v solo in ni več bolan. Stephen G. Horst, Ambler, Pa. Zvijanje, božast, sv. Vah mnogokratno napadajo otroka, imate otroka, kateri ima nebolezn, dajte mu Dr. Miles-ov Nervine. Če ne pomaga prva stekla, pošljite nam še drugo, mi vam povrne denar. NAROAJTE SE NA NARODNI SLOVENSKI DVOTRIZNENI ZDRUŽENIH DRŽAV

Za naše gospodinje.

KUHINJA.

(Dalje.)

618. Ptiki v gnezdu.

Napravi masleno testo, zvaljaj prst debelo, z obodom za kroze izreži iz njega 10-12 kolačkov prav toliko obročkov; položi vsak kolaček kupček sekance divjačine (glej št. 617.) in to najprej, s slaninskimi rezinami pečenega ptička (prepelice, cipo ali kaj družega) ter položi najprej obroček, da bo videti, kakor da se ptiček v gnezdu. Položi tudi na vrhu vsakega ptička kosček testa in postavi gnezdec v pečico. Ko so pečena, odstrani testo raz ve ter daj ptičke v gnezduh na tivo.

Ali: Napravi testene posodice, podobne gnezdom, napolni jih s piščancem in fižolom, (gl. št. 603. II.), katerega odstrani, ko so posodice pečene. Deni v vsako tako posodico pečenega ptička, polites s sokom, na katerem se je pečel, ter daj gnezduca takoj na tivo.

619. Mrzla Pasteta.

Dušni zajca ali srno s kvaso; pri nju tudi eno osminko funta telečjih jeter, eno osminko funta slanice (oboje zrezano na listke), malo črnega popra, 1 čebulo, nekoliko črničane in četrt litra vinskega kisa. Dušiti moraš tako dolgo, da bo popolnoma mehko. Potem uberi kosti, zreži vse s seklačem, pretači skozi sito, in ako je preveč, prilij še malo juhe. Tej navi primešaj še soli, 2 celi jajci in na kocke rezane slanice. Deni nes v terino za pastete ali v modli in jo kuhaj 1 uro v sopari.

Pastete s sočivjem in drugimi prikuhami.

Skuhaj na majhne kocke zrezane repce, sparglje, zelene graha in fižola v strožji in pripravi mej tem tudi slededčo omaro: Zreži slabše kosčke teletine ostanke perutnine na kocke, dodaj malo korenja, peteršilja, črnle, celega popra, dišave, lovorjev listič in prav malo juhe; kušaj to tako dolgo, da se ves sok kušaj, postopaj potem meso z mizom, in ko se zarumeni, zalij prežgane juhe ter pusti to še nekaj časa vreti. Nato preceedi omako v gno posodo, poberi mast z nje, primešaj ji škodeljico kisle smetane in ko se omaka dovolj pokuhaj, ji primešaj pripravljene prikuhe; zmešaj vse dobro, napolni s tem pečene testene posodice (gl. št. 603. III.) ter jih daj na mizo. Naj se zlasti okrog kakke pečice.

612. Riževa pasteta.

Skuhaj v mleku eno četrtinko tona riža tako, da bo gost ter ga daj na hlad. Nato umešaj za pastete rakovega masla, prideni 4 menjake in pozneje riž ter sneg in beljakov. Istočasno skuhaj riž telega ušesa, sparglje in šampanjca, zreži vse na majhne kosce duši to in precej rakovih repcev malo časa na rakovem maslu, kar primešaj 2 rumenjaka, kar razmotaš z mrzlo juho. Naredi testeno posodo za pasteto (gl. št. 603. I.), deni vanjo naprej polovico riže, pokrij to s pripravljenim maslom in vrhu tega naloži drugo polovico riža; pokrij pasteto s testeno pokrovcem, naredi nanj iz teokraske, pomazi z razmotajem jajcem in peci pasteto približno 3 četrt ure.

622. Krompirjeva pasteta.

Krompir — 10 ne prav mehko kuhaj v kuhinjski vodi. Pripravi tudi kuhane sesekne svinjine. Nato obloži model s pečkim testom (gl. št. 603.), postavi s krompirjevimi rezinami, katere posipaj s parmezanskim sirom, deni povrhu malo kisle smetane in surovega masla ter na to posekljane, prekajene svinje, potem zopet krompirja, parmesanskega sira i. t. d. da bo omara koraj poln. Pokrij pasteto s testeno pokrovcem, okraši ga,

623. Pasteta z makaronami.

Primešaj kuhanim, odcejenim makaronam sesekljane, prekajene svinjine, 2 rumenjaka in par žlice kisle smetane ter duši to malo časa na surovem maslu; primešaj naposled še parmezanskega sira ter napolni s to zmesjo testene posodice (št. 603. III.), katere daj takoj na mizo. Posodice moraš biti še vroče.

Mesto makaron vzameš tudi lahko široke rezance, katere tudi skuhaj v slani vodi in jih odcedi.

624. Male pastete.

Napravi masleno testo, zvaljaj ga eno osminko cole debelo, izreži iz njega z obodom za krofe majhne kolačke, deni na polovico teh kolačkov po kepico mesne sekance, kakoršne potrebujš za pasteto št. 604, ali ribje sekance (gl. št. 614.), pokrij kolačke z drugo polovico izrezanega testa, da dobiš oblike krofov, katere stisni skupaj, izreži z manjšim obodom, namaži z raztepenim jajcem ter speci v kozi, namazani s surovim maslom.

Ali: Speci prav majhne približno dve coli testene posodice (gl. št. 603. III.), napolni še vroče s kakim ragu, z dušenimi zeljci, gosjimi jetri in gomoljikami, z dušenim rižem, zmešanim z ostrigami ali šampinjoni i. t. d. ter jih daj takoj na mizo in sicer h pečenci kakoršnekolik vrste. Ako so posodice napolnjene z mesnim ragu, se pa tudi dobro podajo h kakih prikuhi.

OSVETA.

Humoreska. Spisal Dr. Korun.

Petko Šavs in Netka Vogrin sta bila skregana. Pa skregala se ni sta bila kar tako, bi rekli, za izpremembo in kratak čas, kakor je pri zaljubljenih v navadi, ki se spro, da sami prav ne vedo zakaj, in se spet spravijo, da sami prav ne vedo kdaj. Ampak pri niju je zadeva bila sitnejša, kajti ne le, da sta sama dobro vedela, zakaj sta se bila sprla, marveč o tem je vedelo tudi pol Ljubljane; vedelo je in govorilo. Pa kaj govorilo! Hčerke matere so naravnost bile besedne bitke o tem ter vevajale pa na dolgo in široko razpravljale, kako je bilo tedaj tam v kavarini, in z dulečo soglasnostjo so sklepane, da bi tako nikakor ne bilo smelo biti, ne smelo zato ne, ker je Petko Šavs bil zaročnik in ženin.

O skorajšnji spravi pa tu ni bilo misliti z ozirom na dejstvo, da je Netka Vogrin vsako spravo ter davratno odklanjala. Pa ko bi jo bila samo odklanjala! Mnogo huješ! Ker vsikdar, kadar je Petko poizkušal pod do nje uglediti, je prišlo še do novega prepira in spora, tako da je reza, ki jo je bila zacepila tista preklicana šansonetka, vedno bolj zarežala in se poglobila, nika pa da bi se bila stesnjevala — ali zapirala.

In kaj je bilo vzrok temu sporu? Ženstvo je trdilo, da nekaj česar nevesta ne more kar meniti tehini prenešiti, med tem ko so se med možskimi javljali odločni moške, ki so modrovali: Češ, taki ponočni kavarnarski dogodilji niso vredni, da bi se radi njih razdirale zaroke. Ker so se torej mnenja hudo cepila, storimo najbolje, da povemo stvarno in preprosto, kako je bilo, ko je Petko Šavs potreljal šansoneko Nandino po razgaljeni rami, pri čemer se seveda ne moremo izogniti dolžnosti, da bi se površno dotaknili tudi tega, kar se je zgodilo neposredno prej in kar je sledilo neposredno pozneje.

Bilo je o kakih enajstih ponočih, ko je Šavs sedel v kavarni ter prebiral časopise. Pa prav dobre volje je bil čitajoč, kako naši slovanški bratje na Balkanu nezdržno držijo od zmag do zmage in kako se ve evropskih diplomatov nemudoma hite izpreminjati svoj še malo prej neizpremenljivi status quo ante.

Če radi t. ga mu je sree veselja igralo; igralo mu je pa tudi, ker je ves tisti čas svirala damska kapela "Šumi Marica" in "Onam", onamo". Kar vse je Šavs tolikanj

navdušilo, da je, čeprav čitajoč, udarjal z nogo po tleh uprav tako natančno v taktu, kakor je v taktu bokasta kapelnica mahalala s palico taktirko po zraku. In kadar je navzočno občinstvo zapelo "Šumi Marica" in "Onam, onamo", tedaj se tudi on ni mogel zdržati, da bi svojemu votlemu basu ne bil dal četudi le pridulenege duška.

Ko je pa bil v tem juhejskem razpoloženju, ravno tistikrat je potreba nanesla, da je za trenutek zapustil svoj prostor. To priliko je pa menda sam peklenski zlodej porabil, da je s svojimi ostrimi kremplji razdirajoč posegel v njegovo zaroko. Pri povratku na svoj sedež je Šavs korakal namreč tik mimo stola, na katerem se je preserno razvijala šansonetka Nandina. In ker je njen pregrešno razgaljeni hrbet — golotina je natančno imela obliko medenega srca — silno izzval, si ni mogel kaj, da bi se ne bil ozrl po nje alabastrskobeli in vonjavni polti. Sicer pa zakaj bi se ne bil, ko je vendar zato kazala, da bi jo kdo gledal?

Čim se je ozrl, ga je pa že tudi neka nevidna moč takorekoč zgrabila za desnico in mu jo spravila z Nandino nagoto v dotiko, tako da je skoro nevede in nehotne nekaterikrat potreljal s prsti po njej, sicer je potreljal le prav rahlo in nežno, nekako tako, kakor da bi na lutnji strune prebiral, vendar pa so že ti rahli dotiklji zadostovali, da mu je nekaj liki električna iskra prešinila mozeg in krv. Pa silno dobro in sladko se mu je to zdelo ter čutil je dokaj več slasti, nego kadar se je bil kot otrok naslanjal z istinim sream medenim.

Videti je pa bilo, da so Šavsovi potreljali zelo dobro deli tudi Nandini, kajti stresla se je, malce poskočila s stola, potem pa glav obrnila in se sladko nasmejala. In pri tem je pokazala tako lepe zobe, da bi se njih, in ker je okrog njih, Šavs najrajši dotaknil s svojimi ustmi. Toda v pravem trenutku se je še zavedel, da je zaročnik in ženin; zato se jih ni, ampak odščel na svoj prostor, se je izkušal vnovič vglobiti v poročila z balkanskih bojišč.

Toda Nandina si je to nežno zavdelo korenitejšje vzela k sreči, zlasti pa k želodu; namreč ko je bil kratak odmor v petju in godbi, je sama od sebe pristopila k Šavsovi mizi ter menič tebinč k Šavsu prisedla. Ta je pa bil dovolj bistro umen, da je izprevedel, da ni prišla k njemu časniki čitat. Zato je precej naročil bowle in absint ter naposled še buteljko šampanjca. In pravijo, da se mu je zato darežljivo tudi hvaležna izkazala; pravijo namreč, da mu je spaka kar vpriču občinstva sedla v naročje.

Seve če je to res, onda kajpada ni čudno, da so se pobunili ogorčeni jeziki. Nič manj ču bilo pa čudno, ko bi glas o tem pripetljaju ne bil prišel tudi njegovi nevesti na uho.

Tako torej je nastal med njima razdor, čigar posledica je bila, da se je njuna zaroka razdrla. In ker Netka, kakor smo omenili, o kakih spravi ni hotela nič slišati, zato je Petko Šavs sklenil osveto. Zadevni načrt si je kmalu napravil, in ne dolgo, pa ga je tudi gladko izvedel.

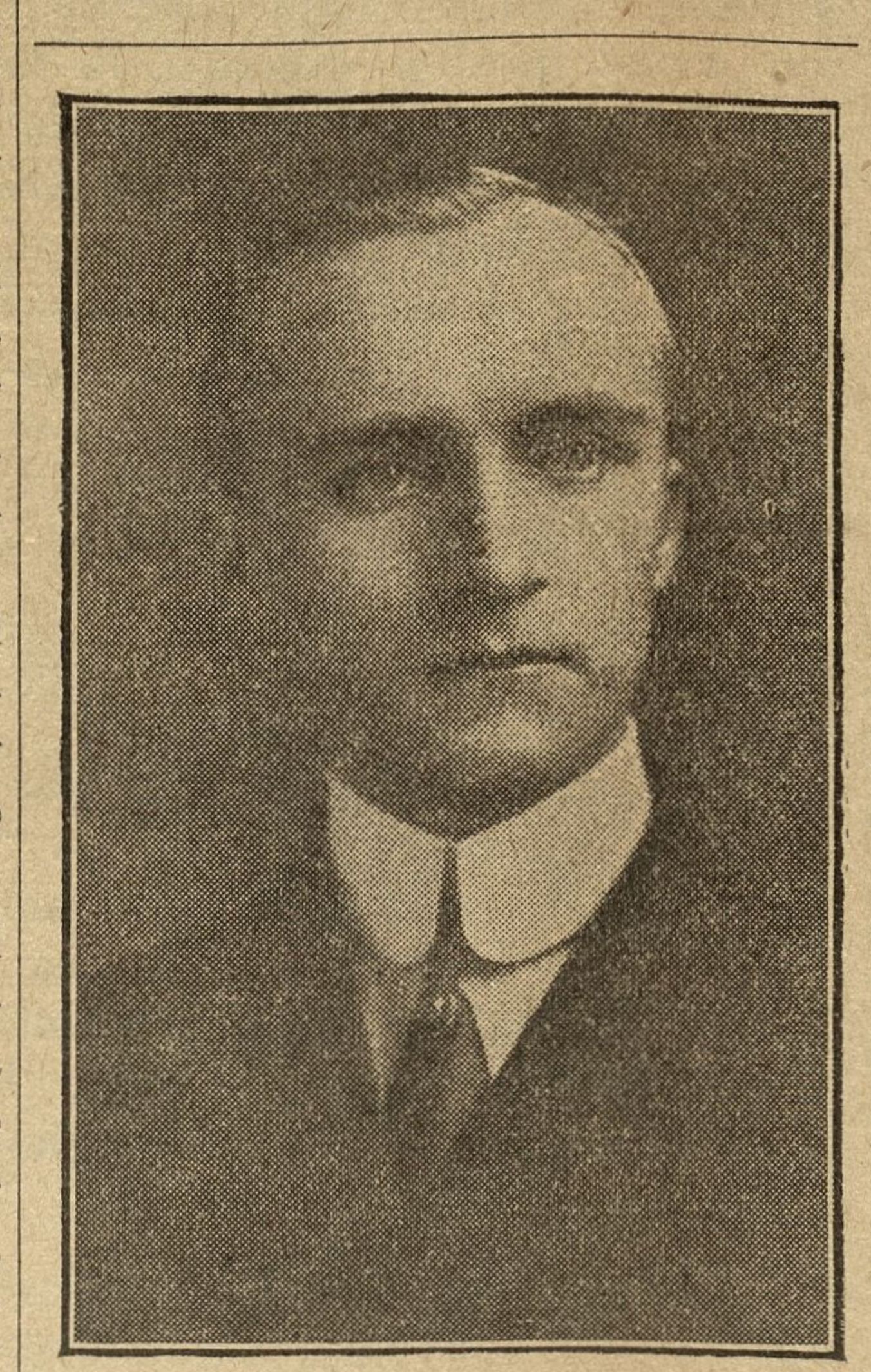
Netkinja vsakdanja, in začel moramo reči, tudi plemenita zablava je bila, da je vsak dan na svojem jutranjem izprehodu krmila ptičke v tivolskem parku. Pa ni jim trosila zrnce in krušnih drobtine po tleh ali ptičnicah, kakor drugi usmiljeni ljudje, temveč vztrajnostjo, živžiganjem in vabljenjem je te ljubke živalice sčasoma tako privadila nase, da so ji sedale na rame in ji z dlani zobele; da, neki drzen vrabček je bil celo tako krotek, da ji je zrno pobraj kar izza ustnic.

To je bila Netka ponosna na ta svoj uspeh! V njem je daleč prekoračila vse druge ptičje krmilce in krmilke. — Mene imajo ptički najrajši! se je čisto hvalila. In čemu bi se ne? Če se eden postavlja kot najboljši sankac in tretji, ne vem, s čim vsem, zakaj bi se ona ne ponahala z ljubeznijo drobnih krilatcev!

Tako je govoril, in da bi ga vrabček ne izpodrinil, jo je še bolj ljubil. Potemtakem se je samo treba dobro zamisliti v njegovo zaljubljeno dušo, pa je takoj jasno, kako ludo ga je bolelo, da je tista pripenka šansonetka napravila kot (Nadaljevanje na osmi strani.)

PLAČAN OGLAS.

Priobčen po naročilu Charles T. Murphy.

GLASUJTE ZA CHARLES T. MURPHY KANDIDAT ZA POSLANCA ZA 61. OKRAJ.

Jaz se hočem zavzeti za dobre ceste. Dalje, da se na farme posodi državni denar. Dalje, da se državna zemlja deloma sčisti, predno se ponudi v prodajo, in da se stroški, ki so se porabili za izboljšanje, prištejejo k ceni zemlje, in da se to plačuje nazaj na lahke obroke. Vzkonjenje novih postav in sprememba obstoječih za izboljšanje pogojev pod katerimi delavstvo dela in v mednarodno delavstvo. Za napredek vseh stvari v korist okraja. Zanašam se na slovenske glasove CHARLES T. MURPHY.

Ne izgubljajte časa pridite takoj.

Najboljša zemlja v Wisconsin, najboljša prilika med vsemi drugimi za Slovence.

Ako ste brezposelni, ne trošite po nepotrebnem svojega denarja in časa, temveč pridite takoj semkaj, kupite si farmo in delajte na lastni farmi, dokler se delavne prilike ne izboljšajo. Vsak dan skozi celo leto, katerega porabite za delo na lastnem zemljišču, vredno je za vas pet dolarjev. Ako pridete takoj semkaj, zamorete si do jeseni mnogo narediti, postaviti si zamorete v tem času hišo in hlev, ter pripraviti si več akrov zemljišča za obdelovanje. Kupite si zemljišče tu okoli Benoit ali Sanborna blizu Ashlanda, kjer je že nad sto Slovencev in Hrvatov kupilo zemljišče. Vsak Slovencec in Hrvat pozna dobre imenovani naselbini. Vsak pozna dobro tudi našo družbo, vsakdo ve, da pri nas ni prevare in golobčije, da se ni zanimamo za naše nase lence, ter da jim pomagamo z navesti in tudi na druge načine. Ako ste se naselili tukaj, pa vam je nemogoče plačati vaše obveznosti, kakor ste se zavezali, se vam ni potreba bati, da izgubite vaše zemljišče, kajti mi vas počakamo, dokler vam je mogoče plačati. Ako ne morete izplačati zemljišča v času, kakor ste se zavezali, mi vam podlašamo obrok za nekoliko let za izplačilo. Pridite v naš urad v Ashlandu bilo kateri dan, mi vas hočemo odpeljati do vaših rojakov-farmerjev. Ogledate si zemljo in farme vaših rojakov, ki so se naselili tukaj že pred več leti, razgovarjate se z njimi in izprašate jih za vse, kar bi radi izvedeli, in prepričali se bodeste, da boljša zemlja in boljša prilika za napred ne morete nikjer drugje najti. Pišite po poštanski in po naš list "Good's Colonist", kateri izhaja od časa do časa in katerega pošljemo vsakomur brezplačno, ako namerava kupiti zemljo od nas ali ne. Ako čitate list "Good's Colonist" navesti se hočete mnogo tega, kakor potreba gospodariti na farmah v Ameriki, posebno pa se v tem kraju. Posrebno opozarjamo Slovence in Hrvate v Minnesoti, kateri so sedaj brez posla, da ne opuste te prilike, temveč da pridejo takoj. Vi ne potrebujete imeti veliko denarja, malo denarja za pričetek, kasneje si lahko opomorate tudi pri nas, ko vas boljšo spoznamo. Vožnji listek iz Dulutha do Ashlanda vaha samo \$1.00. Več vaših rojakov iz Minnesote, posebno iz Iron Range, kupilo je zemljo do nas. Ako hočete, mi vam pošljemo naslove Slovencev in Hrvatov iz Chisholma, Keewatin, Aurora, Kinney, McKinley, ki so kupili tukaj farme, da se razgovorite z njimi, predno pridete semkaj. Oni poznajo našo zemljo in našo družbo. Se enkrat: Ne izgubljajte časa, pridite takoj ali pa nam pišite po poštanski in po "Good's Colonist". Naslovite:

The James W. Good Co.
DEPT. 55, ASHLAND, WIS.

Znameniti pevci morajo poznati tobak.

Tuxedo je tobak opernih pevcev.

M OŽJE, ki živijo od petja, spoznajo polagoma tobak, kakor ga nihče drugi ne spozna. Občutno grlo ali usta spoznata, če količkaj tobak peče.

TUXEDO je edini tobak, katerega pevci, govorniki in igralci — kateri vsi čuvajo grlo z vso skrbjo — lahko kadijo z veseljem in brez skrbi. TUXEDO tobak ne peče in ne žgače nežnih kožic ust in grla.

TUXEDO tobak je sprebrnil tisoče mož, da so začeli kaditi fajfo, zato ker jih ta tobak ni pekel. Pod znamenitim "Tuxedo procesom" so mili, vmlajeni toabkovi listi tako izvrstno preparirani, da gori ta tobak počasi in nudi hladno, milo, povsem prijetno kadenje v fajfi.

Prvaki v vseh življenjskih poklicih, znani zdravniki, odvetniki, duhovni, govorniki itd., kadijo Tuxedo in ga priporočajo kot blažilnega za grlo.

TUXEDO SE ZAMORE KUPITI VSEPOVSOD.

Znamenita zelena škatlja z zlatimi črkami, narejena tako, da gre ravno v žep 10c. Pripravna vrečica, podvlečena znotraj z vodovarnim papirjem 5c. V stekleni posodi 50c in 90c. THE AMERICAN TOBACCO CO.

POLITIČEN OGLAS.

Priobčen po naročilu Mr. Peter Cosgrove, kandidat za 60. okraj.

Peter Cosgrove.

VOLILCEM 60. DISTRIKTA!

Naznanjam Vam, cenjeni volilci, da kandidiram za county commissionerja za 60. okraj. Naš okraj potrebuje ceste, in če bom jaz izvoljen, deloval bom vedno na to, da zadobi 60. okraj boljše ceste in več cest. Jaz sem bil rojen kot farmer in kot tak vem potrebo dobrih cest, ki pomagajo tudi meščanom, ker zamore kmet, če so ceste dobre, pripeljati prideleke v mesto na trg. Dam vam častno besedo, da bom deloval vedno za dobrobit našega okraja, če bom izvoljen. Jaz sem delavec in prijatelj vseh, kateri služijo kruh s tem ali onim delom. Se vam uljudno priporočam, da odaste dne 16. junija glas za

PETER COSGROVE
kandidat za 60. distrikt.

NAZNANILO.

Naznanjam Vam, da sem otvoril novo krojačnico. Čistim tudi obleke, naj si bo ženske ali moške. Se priporočam

JOHN DEBELAK.
413 Monroe St. Eveleth, Minn.

Važno za rojake.

Kdor hoče imeti dobro narejeno obleko naj pride v mojo krojačnico. Imam mnogo vzorcev vsakovrstnega blaga, da si lahko vsak izbere. Cene primerne za delo vsakim. Imam v zalogi tudi vsakovrstno opravo.

Frank Zagar, krojač in trgovec, Chisholm, Minn.

OBJAVA.

Rojakom naznanjam, da sem zopet začel razprodajati zemljo v slovenskih farmerski naselbini v Wausauke, Wis., kjer je kupilo zemljo že nad sto rojakov in se jih tudi že mnogo naselilo ter si postavilo svoja domovja.

V prvi vrsti prodajam, da se prodaja ta zemlja izključno le Slovincem, da dobi tedaj vsak kucep rojaka za soseda. Jaz sam sem tukaj naseljen s svojo družino, tako da morem vsakteremu v vseh možnih ozirih pomagati in mu na roko iti. Svet, katerega prodajam, je v splošnem jako rodovitno, ter se pridela na njem vsakovrstne prideleke kot v starem kraju. Podnebje je ugodno, voda zdrava in dobra, ravno tako imamo tukaj vedno dober trg za vse prideleke, ki se prav lahko in dobro prodajo. Kraj, ki je jako prijazen in zdrav, nudi tudi vse ugodnosti, kot po večjih mestih. Tu imamo med drugim dobre šole, cerkve, mlekarne, knetijske družbe, banko, različne trgovine, dobra pota in jako ugodne železniške zveze z vsemi državami Unije itd.

Postrežba je poštena in solidna. Vsakdo, ki svet kupi, dobi čiste lastninske papirje brez vseh obveznosti, kakor Deed in Abstract, in to brez odlašanja ali kakih posebnih stroškov. Tu se ni bati, da bi bil kdo goljufan, ali da bi izgubil denar ali zemljo, ker garantira za to Grimmer Land Co., ena največjih zemljiških družb, ki lastuje na stotisoče akrov zemljišča. Da je vse to resnica, Vam lahko dokaže veliko število rojakov, ki so tukaj kupili zemljo, in številna zahvalna pisma, ki so v uradu vsakomur na razpolago.

Povsod tu naokoli je cena zemlji že poskočila, a jaz prodajam rojakom še po isti ceni kot lani, to je od \$15.00 do \$20.00 na akro. Tudi povrnem vožnjo vsakomur, ki kupi najmanj 40 akrov zemlje. Pogoji so jako lahki in ugodni. Za natančnejša pojasnila se obrnite pisмено ali osebno na

Ljudje, ki poznajo dober tobak, kadijo

HAVANA CIGARE

Posku ite cigaro

S. N. P. J.

Ki je najboljša cigara na Range.

VAROS in IBY so tudi dobre cigare.

LOUIS TILLMAN
AURORA -- -- MINN.

PRIPOROČAM

Slovincem in Hrvatom svojo grocerijo in mesnico.

V zalogi imam vedno sveže blago po nizkih cenah.

Anton Smolich,
Aurora, Minn.

ISCEMO.

Peter Barts-a in Jurija Movrin oba iz Starega trga pri Poljanah na Kranjskem. Zadeva je jako važna radi dedščine, zatoraj naj se takoj zglasita, ali pa naj naznani rojaki, če bi vedeli za njiju naslov. Piše naj se na: A. B. c. o. Narodni Vestnik, 405, W. Michigan Str. Duluth, Minn.

RAD BI ZVEDEL

za naslov mojega brata, ki se nahaja nekje v Cleveland, O. Ime mu je Ignacij Markovič, doma iz vasi Ravne pri Blokah. Prosim rojake, naj bi blagovolijo naznaniti njega naslov ali naj se pa sam oglasi. Henrik Markovič, Mo Kinley Minn. Loc. Box 114.

Za oglase tujih in nepoznatih tvrd ne prevzame ne uredništvo ne upravnističnice obecnogovornosti. Nekatero stvari so dobre, vendar je boljši držati, nego lovi.

Dopisi.

Girard, Kans.

Kaj posebno novega nimam pisati. Tukaj delamo le bolj slabo: 2-3 dni v tednu, pa ne vsi rovi, le nekateri obratujejo in tako se prav dobro. Ze dolgo let niso pride prav dobro. e dolgo let niso pridelali toliko, kot letos. Pšenica in oves je že zgotovljeno; tudi kornuza obeta prav lepo in vsak gospodar ima obilo po vrtilih se za svojo prikuho.

Pozdrav! Ant. Zajec.

Gilbert, Minn.

Uredništvu Narodnega Vestnika: — Prosim, približete par vrstic iz te naselbine v našem delavskem listu. Delavske razmere so tukaj jako slabe. Obratuje samo en rudnik in še ta samo po dnevi. Zatorej ne svetujem rojakom hoditi sem za delom, ker brezposelnih delavcev imamo že tako preveč.

Pri tem naj omenim še nekega rojaka na Gilbert, ki ima svojo agenturo za prodajo lot, šifkart in še več drugih stvari. Delavci, ne dajte se vvesti na limanice, ako hočete sami sebi dobro. Omenjeni rojak je — še ni dolgo tega — vsiljeval kot zastopnik G. N. N. ni mu pa bilo po volji, ker je večinoma vsak zavedni rojak hotel vedeti, ako je on zastopnik tudi N. V. Agent L. V. se pa na kratko odreže, da N. V. ni nič prida list. Mi delavci pa vidimo dobro, kateri list je za delavca in kateri ne. Vsi sprevidimo, da je N. V. za nas in mi bomo z njim. Ti pa L. V. drži lepo jezik za zobni, ker sploh nič ne koristi delavskemu razredu. In zato ti svetujemo: ako ne moreš oziroma nočeš storiti za delavce kaj dobrega, upusti še slabo!

Zavedni Slovenci. Barrows, Minn.

Tukaj je nas približno 15-20 Slovencev, kateri smo se odločili ustanoviti podporno društvo. Naš namen je novo društvo priklopiti k eni naprednih Jednot ali Zvez. Pa raznih časopisih pa zasledujemo resolucije od različnih krajev in društev in iz tega posnemamo, da člani naprednih Jednot in Zvez si žele združitev. Kakšnim potom bo ta združitev, se še ne da sklepati. Ako se bo združitev napravilo čisto na novo, tako, da bi se morali člani ponovno zdravniško preiskovati, kakor se je to predlagalo od nekotjih strani, potem bi bila nova društva res preveč prizadeta. Združenje je med nami težavna stvar. — Pri prvi konferenci v Chicagi se je pokazala nekakšna zavist med nekaterimi člani. Člani manjših Jednot si želijo razpustitev in na novo združitev. Ti predlogi za razpust vseh Jednot pa niso nikakor za odobravanje. Še manj pa za sprejemanje. Čemu naj se torej napravljajo nepotrebni stroški. Ako je vama združitev res pri sreči, se to lahko kaj hitro zgotovi in sicer: manjše Jednote naj se priklopijo k oni, katera je največja in najstarejša in ta je S. N. P. J. Torej, ako je S. N. P. J. najstarejša in največja med onimi, katere si želijo združitev, se ji tudi lahko izkaže to čast, da se druge manjše in mlajše nje priklopijo. Aesement in bolniška podpora naj se pa uredi tako, da člani, kateri so bili pri tej Jednoti, ne bodo potrebovali nikake druge. Vsa nadaljња zavlačevanja za združitev o absolutno nepotrebna ter so Jednotam več v škodo kot pa v korist. Ako se bo že zadevo še v nadalje zavlečevalo, bomo pa mi v eno ustanovili novo društvo in ga priklopili k oni Jednoti, katera se ne misli združiti.

Fr. Snidar, član dr. Hibbing, S. N. P. J. Hibbing, Minn.

Kansa City, Kans.

Cenj. uredništvu N. V.: — Blagovilite mi odstopiti nekoliko prostora v našem vrlem listu "N. V. Kakor je naravno, je mesec maj najlepši mesec v celem letu. Narava se vzdiguje, travca lepo zeleni, rožice cvetejo in ptički žrvgolet. Res je krasen ta prelepi mesec maj in življenja poln. Tudi v Kansas City je mesec maj vzbudil našo telesno in narodno naravo. Vneti tukajšnji Hrvati in nekaj Slovencov, so izumili prav nekaj krasnega; zjednilo se je namreč šest tukajšnjih hrvaških in slovenskih

društev — približno 800 članov in članice in s tem se je pokazalo, da potrebujemo narodno zavetje — Dom in glej, posrečilo se nam je. Ravno kar smo kupili krasni prostor v sredini naše kolonije, kateri obsega 80x60 sezŋev in katero zemljišče stane dvatisoč šest sto dolarjev. S tem je prvi korak napravljen in pot uglašena. Pozivljam vse naše rojake: Hrvate in Slovence, da pristopijo k temu prekrasnemu podjetju, ker to bo naše zavetišče in vsem nam v korist za naš telesni in duševni blagor. Cerkev imamo že, katere so postavljene za naš dušni blagor, a duša ne more biti brez telesa in ravno tako ne more biti narod brez narodnega zavetja. Marsikateri naših pobožnih farizejev bo mogoče rekel: ta je socialist in zato sovraži našega župnika. To pa ni res, dragi moj tovariš. Župnik ima prostor v cerkvi in naj služi bogu ter naj se zatajuje, ker je služabnik božji in nam naj pusti posvetnost, bog ne da, da bi se župniku zameril, potem si takoj pogubljen. Jaz pa mislim vse drugače. Bog je vstvaril mene ravno tako kot župnika: on dela za denar in jaz se trudim za svoj kruhek. Prosim da mi župnikovi podvrženci temu mojemu izrazu ne zamerijo. Enkrat sem že povdarjal, da imam oči za videti in ušesa za poslušati. Še toliko bi pripomnil: kadar greš v cerkev, mili se bogu, a kadar je pa treba nastopiti narodno, pokazi se tudi kot tak. Daj narodu kar je narodnega in bogu kar je božjega.

Reči moram, da 25. maj je bil dan, kateri ostane v spominu vsem Slovcem in Hrvatem v Kansas City. Prepričani bodimo, da kar storimo za narod, storimo samemu sebi. Držimo se lepega izreka našega narodnega pesnika: Bratje v kolo se vstopimo, složno dajmo si roke itd. in tudi onega: Bratje mi stojimo trdni kakor zidi grad, črna zemlja naj pogrezne tega kdor odpada.

Dragi rojaki, Slovenci in Hrvati! Če se bomo držali sloge, biti hoče za nas dobro, ker pregovor pravi da le v slogi je moč. Predsednik Narodnega doma S. Papa, sicer mlad mož a fant na mestu je rekel v hrvaškem jeziku: Ni namen naš, bračo moja, da budemo mi jedan drugomu zavidni, nego mi radimo za dobrobit naroda hrvatskoga i slovenskoga. Zatorej nepred se dignimo, sada je čas! — Pri prvi seji v svrhu narodnega doma, rekel je eden odbornikov, da hoče biti narodni dom zgrajen. Držimo se vsi tega nazora in narodni dom se bo v kratkim vresničil v ponos in napredek tukajšnjega Slovanstva.

Pozdravljam vse rojake in brate Hrvate v Združenih državah in tudi Narodni Vestnik!
John Bizof, prvi nadzornik hrv.-slov. narodnega doma.

Aurora, Minn.

Cenjeno uredništvu N. V.: — Tukaj je vpeljan tak sistem, da je treba pribiti v javnosti. Delodajalec, ki je izvoljen za naš okraj, je bahati "kepten" iz Meadow rudnika. Ogledati si moramo, kot volilec tega okraja, nekoliko bolj stališče, ki ga zavzema ta glava ravno proti nam, ki živimo že dolgo časa v okraju. Minuli ponedeljek, dne 25. maja t. l. se je nabrala množica, broječa nekaj nad to mož, ki so prosili za delo na okrajni cesti, ki se ravno popravlja. Pravih domačinov, ki živijo vsaj kake tri mesece na Aurora, nas je bilo kakih petnajst. Vsi drugi so, ali potujoči ali so pa bili obveščeni po svojih finskih tovariših, da bode ta dan zaposlenih večje število delavcev na okrajni cesti. Zbrala se je ta cela armada brezposelnih okoli urada pri Meadow Mine. Prebrisana "Cousinjack" glava je zbirala ljudi izmed cele trume le skoraj take, ki niso domačini v tem okraju. Vprašal je le, kateri so oženjeni. In glej čudež, čez noč od nedelje na ponedeljek bili so vsi oženjeni in živijo s svojimi ženami na Aurora, Minn. A resnica je, da jih skoro ni ena petina oženjenih, in tudi ne živijo stalno na Aurora. Tako je prašal nekoga, od kod da pride. Vprašanje se mu je stalo, ako živi v tem countyju. Rekel je, da ne, in da prihaja iz Duluth county. Delo je dobil, zato, ker je Pine. Slovenski volilec smo mora oditi s povešeno glavo nazaj po svojih kočah. To ni edini slučaj, kako ta debela glava dela se-

daj s svojimi volilci. Pri prihodnjih volitvah za slučaj, da ta kumstna glava zopet kandidira za kakšno mesto v County, smo mu primorani pokazati, da ne spada v naš okraj, temveč naj išče svoje volilce v Duluth, Ely in Virginija township, nikakor pa ne v našem, kjer živi največ slovenskih volilcev. Če mu ni za domače volilce v prvi vrsti, da jih reši prevelike brezdelnosti, naj ne pride s svojim programom več na dan ob času volitev. Merodajni krogi naj pa ukrenejo, da bi morali biti zaposleni le domači brezposelci na takih krajih, kakor so okrajne ceste in mestna dela. Sličnim prismojenjem pa svetujemo, da naj bodo vse bolj previdni.

Isto tako ima mesto Aurora za letošnje leto več tisočakov za olesavo in zboljšanje blatnih cest. Toda to se ne gane. Dobro bi bilo, da bi socialistična kluba — slovenski in finski — sprožila misel za javno zborovanje brezposelnih in bi zahtevali dela od gotovih oseb v kojih rokah leži usoda tega denarja. No pa kaj se že, Slovence zastopa samo ena oseba v vsakem odboru, ki je pa popolnoma na vrvi drugih.

A. E. P.

ZGODOVINSKE IN ZEMLJE-PISNE ČRTICE. Piše Wiljem Brun Schmid.

ARMENIJA IN ARMENCI.

Armenija je naprbrže najstarejša kristjanska dežela sveta. Armenci so bili mogočna narodnost ob rojstvu Krista, četudi so bili v raznih dobah podrejeni Perzanom za časa vladav Cira, Makedoncem za časa vladav Aleksandra Velikega, in Rimljanom za časa vladav cesarjev. Armenski kralj Tigranes II. je napravil s Pompejem pogodbo s katero se je podvrzel rimskemu protektoratu, a po njegovi smrti se je njegov sin in naslednik Artavasdes III. uprl rimski nadvladi, za kar je bil strogo kaznovan in vječen v Aleksandriji, kjer je bil na ukaz Kleopatre obglavljen leta 30 pred adventom Krista.

Med Armenci živi pravljica, da je naslednik Tigranosa, ko je slisal o delovanju Jezusa in o njegovem preganjanju po Judih, poslal Njemu po odličnem poslaniku pismo, v katerem je ponudil Velikemu učitelju odprta vrata in svo svobodo v Armeniji. Jezus, kakor pravljica govori, je ponudbo odklonil, češ, da je bil on poslan razširjati Svoje uke med Svojim narodom, med Judi; poslal je pa Svojega zastopnika, učenca Tedeja v Armenijo, kjer bil presrčno sprejet in je pridigoval novo vero po vsem kraljestvu in ves narod je sprejel kristjansko vero.

Pred več leti je nek zviti armenski duhovnik razglasil v svet, da je našel v arhivu nekega armenskega samostana izvorna pisma, ki so se pisala med armenskim kraljem in Jezusom. Ta novica je privabila tisoče pobožnih romarjev k dotičnemu klostru, kjer so častili in molili svete relikvije in vsipali bogastvo v samostanske blaganje; a po skrbnem preiskovanju so znarstveniki dokazali, da so pisma ponarejena in samostan je zgrbil ves krediti.

Če je bil toraj Tadej v Armeniji ali ne se ne ve; dejstvo pa je, da je leta 259 po rojstvu Krista spreobrnill sveti Gregor armenskega kralja Tiridateja, ki je bil potemtakem prvi vladar na svetu, ki je sprejel novo vero, in jo je vsilil narodu kot državno vero. Cesar Konstantin je sprejel kristjansko vero okoli 30 let pozneje. Armenija je toraj najstarejša kristjanska dežela, in v samostanu Ečmiadzin, dvanajst milj od mesta Ervin, je že od tretjega stoletja glavni sedež armenske kristjanske cerkve. K novi veri spreobrnjeni Armenci so bili pravi religiozni fanatiki in tudi v Armeniji, kakor povsod drugje, so bili viharni časi in prelilo se je mnogo človeške krvi vsled različnih verskih nazorov in vsled obrambe nove vere. Teologični spori in prepiri so se pojavili kmalu po sprejetju te nove judovske vere, in preganjanja so bila neusmiljena. Armenski duhovni so se uprli sprejeti edlok koncila v Calcedon, in leta 491 po rojstvu Krista so se odtrgali od cerkvene vlade papeža v Rimu. Pozneje so se odecipili od pravoslavne grške cerkve, in četudi je

Rusija večkrat skušala spraviti Armence pod rusko pravoslavno cerkveno vlado, ki je veja grškega pravoslavizma, ostali so vendar Armenci versko samostojni, in imajo svojega papeža ali patrijarha, katerega imenujejo "katolikos", ki je neodvisen glavlar armenske cerkve, in ima svoj prestol z rajskimi vrtovi obdanem samostanu Ečmiadzin. Tega papeža armenske cerkve izvolijo delegati raznih armenskih naselbin po svetu. Volitve se vršijo v Ečmiadzin, kamor pridejo delegati, in ta cerkveni vladar je izvoljen do smrtne kot papež vseh vernih Armencev po Aziji, Afriki, Evropi, Ameriki in Avstraliji. Armenski "katolikos" ali papež pa nima absolutne moči in tudi ni priznan nezmotljivim kot je rimskokatoliški cerkveni vladar. Če je potreba rešiti to ali ono versko uprašanje, je ne reši "katolikos", ampak sklicati mora vse škofo in velike duhovne, ki se posvetujejo in končno glasujejo o stvari. On je izvrševalni organ armenske cerkvene vlade in je v obrambi cara Rusije, ki ima pripravljene meče in smodnik, če bi se Armenci ne pokorili ukazom svojega cerkvenega glavarja.

Nobeno ljudstvo, tudi ne potomci Izraelcev, ni pretrpelo toliko radi vere kot Armenci. Krvava zatiranja armenskih kristjanov za časa tridesetletne vlade prejšnjega turškega sultana Abdul Hamida so bili najkrvavejša in najkrvooločnejša kar jih pozna moderna zgodovina. Ta mohamedanski verski fanatik, Abdul Hamid, je dal svojim pobožnim sovernikom tajni ukaz, da spravijo s sveta vse njegove podanike, ki so kristjanskega veroizpovedanja. Na podlagi tega ukaza so naizobražene versko fanatične turške tolpe poklale in pomorile okoli 100.000 nedolžnih Armencev, oplenili so njih domovja ter jih potem požgali. Njih žene hčere so pa spolno zlorabljali. Ko je bil ta krutež pahljen s prestola po Mladoturkih in vržen v ječo v Solun, so se našla v njegovi vladarski palači, Jildiz Kiosk, pisma, ki kažejo nagrte tega verskega norca, kako je hotel z ognjem in mečem vničiti zadnje sled armenskega ljudstva v njih domovini.

Mohamedanska vera vnema, najbrže bolj kot vsaka druga, v sreih vernikov srd in sovraštvo napram drugovernikom. Abdul Hamid je bil neizobražen Tunk in je imel strašne predoskde vsled verskega fanaticima. Srdito je preganjal vse kristjane, najbolj pa Armence, ker se je bal, da bi se Armenci otrsili njegovega jarma, če bi jih ne zatiral z vsem skrajnim tiranstvom.

Armenija leži v severnem delu Male Azije ob južnem bregu Črnega morja in njeni prebivalci so priprosti, mirni, staroškeli ljudje, ki se pečajo z kmetijstvom in pa stirstvom. Razun nekaj mest živijo v malih vaseh in so vsled preganjana jako vdnari družinskemu in verskemu življenju. Kurdi, na pol divje nomadsko ljudstvo, katero se klati čez poletje po gorah, po zimi pa pride v doline in ropa armenske kmete, so nadlegovali Armence stoletja. Nekateri vasi plačujejo Kurdom redno odškodnino, samo, da ne plenijo armenskega premoženja, kajti braniti z orožjem se ne morejo, ker jim Turčija ne dovoli imeti orožja. Kadar koli se je katera armenska vas uprla roparskim kurdskim tolpom, prišli so Kurdom turški vojaki na pomoč, in skupno so razmesarili vse prebivalstvo, možke, ženske in otroke.

Večina armenskega ljudstva se živi s pastirstvom in staroškimi kmetijstvom ter se ne briga za ostali svet. Priprosto ljudstvo se ni zavedalo dolgo nobene svobode in ni imelo nobene ideje o narodni samostojnosti. Vendar je pa šlo tudi mnogo Armencev v svet za kruhom, in vsled njih štedljivosti in premissljenosti so postali najboljši trgovci in vplivni možje. Go vorica pravi, da je treba dveh Judov, da osleparita enega Grka, in dveh Grkov, da osleparita enega Armenca. Vendar v splošnem niso Armenci sleparsko ljudstvo, pač pa so jako prebrisani, skrbni, ekonomični gospodarji, in Abdul Hamid sam, četudi je bil njih zakleti sovražnik, je zaupal svoje finančne Armence, kakor je zaupal svoje življenje Albance in ne

Turkom. Trgovstvo, bankirstvo in obrt Turčije so prišla polagoma v roke Armence, Grkom in Judom in Armenci so med vsemi najbolj uspešni in podjetni.

(Nadaljevanje na osmi strani.)

Naznanilo in priporočilo.

Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem preselil svoj

GOSTILNO

v Klincovo hišo na 2nd AVENUE & LAKE STREET.

Priporočam se Slovcem in Hrvatom za mnogobrojen poset.

Pri meni se dobi vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke. Svoji k svojim!

JOHN LAMUTH SLOVENSKI GOSTILNIOAR.

Elco Theatre

ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBISČETE.

aše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neoste obžalovali.

J. A. GRAVES, lastnik.

VARNOST! Škrb, s katero se vodi Bank of Sheboygan, jamči trdnost in moč. Koristi vlagateljev in varnost njih vlog je prva skrb naših navaditeljev in upravnikov. Mi Vas vabimo, da zberete naše banko za Vase vloge. Premozanje 3,000,000 BANK OF SHEBOYGAN A ROLL OF HONOR BANK 3% INTEREST PAID ON SAVINGS 3%

Mestna hranilnica ljubljanska V LJUBLJANI, PREŠIRNOVA ULICA ŠTEV. 3 — KRANJSKO NAJVEČJA IN NAJVARNEJŠA SLOVENSKA HRANILNICA. Prometa koncem leta 1912 700.5 milijonov kron. — Stanje hranilnih vlog 43.5 milijonov kron. zervm zaklad hranilnice 1.330.000 kron. obrestuje po 4½% brez odbitka. Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna očina ljubljanska z vsem svojim premoženjem vso javčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada.

Frank Sakser Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y. Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O. Pošilja Prodaja DENARJE PAROBRODNE v staro domovino LISTKE potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno. za vse prekmorske parobrodne družbe po izvornih cenah. Tisoče Slovence se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

COPENHAGEN DUHAN ZA NOSLANJE MI JAMČIMO da je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga hočemo prodajati povsod. Copenhagen Snuff za čikanje je najboljši tobak na svetu za čikati. Weyman-Bruton Co. 50 Union Square New York

COPENHAGEN SNUFF DUHAN ZA NOSLANJE MI JAMČIMO da je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga hočemo prodajati povsod. Copenhagen Snuff za čikanje je najboljši tobak na svetu za čikati. Weyman-Bruton Co. 50 Union Square New York BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK" Zapest smo dobili ... Gospod župan! ... Ta bo pa gotovo ... Gospod ...

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

Med tem se je bil spogledal z Ivanom; pokimala sta drug drugega in položila na mizo par bankovcev, ki jih je ošinil Pyguris z lastnim pogledom.

Olimpija je zahtevala, premagana po naglem genotju; sklonila se in prijeloma prijatelja za roke, da jih poljubi. Toda mladenič se naglo umeknila; in z njuj obrazih je zaigral tisti gorki usmev, nam očari obličje, kadar smo storili dobro nesrečnemu človeku.

"Signori!" je zajokala ženska, "ah signori! Kako ste dobri . . . tako buoni! Naj vam Bog povrne in naj vam pomaga doseči, kar želite, in rešiti, kar rešujete . . . Res je, niti vredna nisem vaše milosti, in rešitja, ki ga imate z mano; šele zdaj čutim to! Zaveza sem se vam, ker sem upala utesiti z vašo pomočjo svoje neumno, njuno maščevalnost — a zdaj sem tako srečna, da vam morem pomagati pri vašem dobrem namenu. Da, signori, vrnem se v domovino, in mi ostane že življenja na tem svetu, ga hočem porabiti v to, da se pokorim za svoje grehe; ako se me boste katerikrat spominjali, vedno bom za vas še več, nego se kesam svojih zmot . . ."

Ivan je nehote iztegnil roko in pogladil klečeči Magdaleni težke lase; nato pa jo je vzdignil kvišku. Kakor da bi se sramovala, je hitela Olimpija brisati svoj objokani obraz, jecljaje venomer sede ganjenosti in hvaležnosti in priseguje, da se odreče svoji osveti Birbantinjem, ako je le božja volja, da rešijo ti dobri gospodje svojo in Schrattenovo nesrečno žrtev.

Dirvi Marko je čakal med tem ukaza; in ko mu je Dušan mignil s očesom in pokazal z nedvomno gesto, kaj mu je storiti, je opravil delo par trenutkih. Zbegani Grk se niti ni poizkušal braniti; mirno si je stil zvezati roke in noge. Le ko mu je hotel Marko poriniti robec v oči, je zajavkal še enkrat in zaprosil z milim glasom:

"Za Kristjeve rane, vaša kneževska milost — naročite vsaj tej ženski, da naj me ne zadavi, kadar ostaneva sama . . . Pomislite na me nepreskrbljene otročičke! . . ."

Ali trdno zavita ruta mu je zaprla tok besedi. Dušan pa se je obrnil na Olimpijo:

"Tega vam niti ne naročim posebej; saj veste sami, da moram držati dano besedo, četudi je zastavljena falotu . . . Druga stvar je, da, ako bi hotel niti; potem storite, kar se vam zdi primerno. Zgom, madam; upajmo, da se vidimo jutri! . . ."

Odhajaje so se ozrli naši prijatelji še enkrat; in Marko je zadnjemu pomežiknil Olimpijo, ki je zdelala na nizkem stolcu poleg Pyguris vesavaje se v njegov mastni prepadli obraz s pogledom neizprosno straharice . . .

"Čestitam vam od sreča!" je vzkliknil poročnik Wheeler, ko je stala mala armada zopet združena in pripravljena k nadaljnjemu poletu. "To se razume, da poizkusimo še noč?"

"To turo, gospodje, ako ne bi bilo boljše, počakati teme!" sta odgovorila Dušan in Ivan kakor z enim glasom.

"Upamo pa, da nas to pot ne boste zapostavljali," je pripomnil Estournelle.

"Nikakor ne, gospodje," je dejal Ivan resnobno. "Vsak mož bo

veliko vreden za naš uspeh; in kadar ga dosežemo, razpolagajte z našo pomočjo in z našim življenjem, kakor da bi bilo vaše lastno . . ."

Kozakov ni rekel ničesar; kimal je, mel i roke in izpraznil z Markom in Jovom kozarček rakije v proslavo slovesnega trenutka, ki se je obetal noč.

Poldne je bilo minilo že zdavnaj, trebalo je hiteti s pripravami, so se vrnili naglo na ladjo "Victory", da si privežejo duše in določijo podrobnosti bojnega načrta.

Dasi je čutil sleherni med njimi usodni pomen nocojšnje noči, vendar so bili veseli in dobre volje: zdaj so gledali vendar še enkrat svoji nalogi jasno v obraz. In zdelo se jim je, da postaja njih prijateljstvo tem tesnejše, čim se bliža ura odločitve, niso si ga zatrjevali z besedami, toda oči so govorele tem gorkeje, in kapitan, ki se mu je razvozlat jezik od dobrih kapljic, se je pridušal svečano, da je videl na svetu še malo tako imenitnih dečkov kakor je "trojni sporazum" in četa naših prijateljev.

"Ravno prav," je rekel poročnik Wheeler, ko se je zasukal razgovor okrog temne predzgodovine von Schrattena in Birbantinja. "Dočim ste šli vi po svojo srečno novice, sem si jaz ogledal pismo, ki ste ga prinesli iz Belgrada. S pomočjo Birbantinijevega šifrirnega ključa se mi je posrečilo prav naglo razvozlati njegovo vsebino. Evo vam je."

To reški je položil pred Ivana in Dušana listek, popisan s svinčnikom. Jezik pisma je bil nemški. Prijatelja sta se sklonila in čitala:

"Sporočite njegovi ekscelenci, da je zadeva v redu. Zadržane listine so v rokah oseb, ki mi jo je zaznamoval v najinem zadnjem razgovoru. Informacij za nadaljnje prošim na naslov Rosetti, Hotel des Cinq Nations, rue Ottomane v Galati. Vaš von Sch."

"To je moral pisati takoj po svojem prihodu v Carigrad!" je vzkliknil Ivan.

"Ampak — fini gospodje, ki imajo zveze s takimi kreaturami!" je siknil Dušan izmed zob, "Lepe ekscelence, bog in bogme . . . Daj nebo sovražnikom Srbije še mnogo takih mož, ki se pajdašijo s faloti in propalicami; potem ji je zagotovljena zmaga in slava na veke!"

"Zdaj pa vteknite oba papirja v ovoj, priložite šifrirni ključ in pošljite vse skupaj tistemu, ki vam je priskrbel to dragoceno pismo," je nasvetoval Estournelle. "Vi ga itak ne potrebujete več."

"Prepozno sem izvedel njegovo vsebino," je dejal Dušan in pokimal. "Naj služi zdaj drugim v skupno korist!"

Pol ure nato je odprlila ladjica z dvema mornarjema, ki sta odšla skrivnostne papirje na srbskem poslanstvu, kar se je zdelo našim prijateljem po treznem preudarku še najbolj primerno in varno.

XIV. Usodne ure.

Jerica in lady Helena skoraj nista zatisnili tisto noč očesa. Halil bej je bil odpoden le začasno; rešitev, prava rešitev je bila še nedovršena naloga — naloga, ki je morda presegala moči teh šibkih žensk. V svesti si tega sta ugibali dolgo, kaj jima je storiti, in da niso bežale ure s tisto trašno naglico, ki jim je vedno lastna v odločilnih preobratih človeške usode, se morda sploh ne bi bili odločili.

Lady Helena je razložila Jerici svoj razgovor z Alijem Kemalom, azložila ji je počasi, tehtaje vestno vsako besedo v neprestani skrbi, da je ne bi zbegala ali preplašila.

"In zdaj, dušica draga," je zaključila po dolgem šepetanju, "mi povejte, kaj mislite o tem predlogu: kakšen se vam vidi? Ali ste ga voljni sprejeti?"

(Dalje prihodnjič.)

Prihajač.

Povest. — Spisal Dr. Fr. Detela.

I.

O, srečni kmetje, srečna vas!
Pa, oh, — kaj se temni nebo?
S. Gregorčič.

"Zopet smo dobili novega štacunarja," je dejal soséd Čedin krčmarju Mejaču, županu drameljskemu, ko sta vročega popoldne iz lože pred hišo gledala po vasi, kjer so razkladali težke vizive.

"Hitro se menjajo," je pristavil Mejač in vzdignil kupico. "Mitsva pa še stara; in, če Bog da, bodo gospodarili tudi najini otroci."

Tako sta se pomenkovala, da se je nagnil dan in so odpeljali voz izpraznjene vozove. Proti krčmi pa je prišel novi vaščan z enim delavcem, in komaj si je bila utegnila županja opasati nov prednik in se pogledati v zrcalo, je že pozdravljala župana, ki je bil vstal si snel slamniki.

"Gospod župan!" je vpil na pragu veseli mladenič, "soseda ste dobili. Vina na mizo, da pijemo na dobro srečo! — Ha, vroče je bilo; ne, Lojze? Ti že kar jezik kažeš?" — udaril je svojega spremljevalca po plečih. "A, a, gospa županja!" se je priklonil nalahko in v dal roko postavnici ženi. "Jako me bo veselilo, ako me počastite kmals svojim pohodom. Strmeli boste: kaj takega se še ni videlo tod! nam robe, rute, sukna, plateno, volno robo, vse; ikar imata Soustan in Mayer v Ljubljani, to imam jaz, in vse novo, iz Brna."

"Torej blago na vatel boste prodajali?" je vprašala krčmarica.

"Ha, ha, ha," se je zakrohotal oni; "to bi bil lep osel, če bi le malo blago prodajal na deželi. Vse se bo do dobilo pri meni, mati županja, do kraja vse: spekerijsko in kolonijalno blago, barve in firneze eno besedo vse. Ste li videli, na kakih parizarijih sem pripeljal? Ali še ni bilo v Dramljah, kaj, oče župan? — Tu je moja karta: z mano Stržen, trgovec v Dramljah."

Župan in Čedin sta radovedno ogledovala karto, mati pa je prišla vina in prigrižka.

"Kaj pa to? Potica na mizi!" se je čudil Stržen.

"Sveti Vid," je razlagala žena; "gospodarjev god."

"Čestitam, čestitam," je vzkliknil Stržen in stisnil roko županu; "tudi Lojze, njegov spremljevalec, mu je podal okorno svojo desnico: Veliko srečo, oče! Da bi še dolgo živeli v milosti božji, enkrat pa z mano!"

"Ta bo pa gotova, Lojze," se je smejal župan in smejala se je županin druščina; le Lojze je gledal debelo, ker ni vedel, kaj da pomeni.

"No, gospod štacunar, če se vam ne zdi za malo," je dejal Čedin županu porinil svojo kupico. In ni se za malo zdelo gospodu Strženu; bil je za mizo in razvel kmalu živ živ razgovor in vesel smeh med malo družbico.

"Lojze, pojdi pit!" je klical Stržen svojega pomagača, ki je sešel sam pri drugi mizi onostran vrat. "Ti si mi delal najpridneje; pij! Ne bom, gospod," je odvrnil Lojze in pogledal plašno okrog sebe.

"Moški si pa res, Lojze," je dejala krčmarica. "Vedite, gospod Stržen, ob sobotah ne pije Lojze vina. Kaj ne, Lojze? Materi božji nam pomagaj; in Lojze je prikimal.

KDO VE KJE JE

John Grahek, doma iz Černomlja na Dolenjskem. Pred par meseci je bival na Cuyuna Range in od tedaj se ne ve nič več o njem. Kdor ve zanj, naj mi blagovoli poslati njegov naslov, ali naj se pa sam javi, ker imam nekaj zelo važnega za njega!

John Mesojedec,
Box 21.
Aurora, Minn.
(Adv.)

500 AKROV ZEMLJE

dve milje južno od mesta Ely, Minn. Izvrstna kmetijska zemlja. County bo delala cesto čez zemljišče. Kdor se zanima za kmetijsko in tukaj lepa prilika. Zemljišče pokaže brez vseh stroškov

Anton Hočevar,
Ely, Minn.

POGLEJ! POGLEJ! POGLEJ!

Centenim rojakom Slovenecem in Hrvatom naznanjam, da imam v zalogi veliko kalifornijskega vina. Staro belo po 75c črno 70c, novo belo po 65c črno 60c galon s posodo in vožnino (freight) vred po Rangu. Manj kot 28 galonov se ne more naročiti.

Se topla priporočam za obila naročila

Anton Fox, bx 887
Virginia, Minn.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvetljava. — Dobra kuhinja. — Vine brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I.
in
MARTHA WASHINGTON.
Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka:

KAISER FRANZ JOSEF I.,
MARTHA WASHINGTON,
LAURA, ALICE,
ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents,
2 Washington St., New York,
ali za njih pooblašcene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi

Stari telefon: Cole 264-A.
Novi telefon: Calumet 436-L.

Frank Brand

— TRGOVEC —
Z GROČERIJLO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM

201-203 Commonwealth Ave.,
NEW DULUTH, MINN.

Priporoča se Slovenecem in Hrvatom v obilen poset. Cene zmerne.

DR. RICHTER'S Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, pokostnice, mišični revmatizem, nevralgijo ali trganje po čeljustih. Olajša vse bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrstno zdravilo, če se kak člen izpahne, za hromost ter odrgnenja. Hitro ozdravi prehlajenje, gripo, boleči vrat in nahod. Zabrani vnetje pljuč in tiščanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol.
4-5 kapljice v kozarcu vode je izvrstno sredstvo za grgranje v slučaju vnetja grla.

Če se užije (4 kapljice v kozarcu vode) je izvrstno zoper krč v želodcu in neprebavljenosti.

Pristni expeller pride v zavojčku, kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.
25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 WASHINGTON STREET
NEW YORK.

FIRST NATIONAL BANK

DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - \$500.000.

Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - - \$1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

ROJAKI!

Ako želite kupiti gramofon, uro, verižico, britev, raznovrstne stvari za smeh itd., pišite po slovenski cenik.

BENKO RUS & CO.

11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

W. J. RIETOW, predsednik.
O. FOSTER, blagajnik.

GEORGE HELLER, podpredsednik.
O. KAUFMANN, pomožni blagajnik.

Glavnica in rezervni sklad \$365,000.00

GERMAN BANK

Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis.

plačuje od hranilnih vlog 3%

Pošilja denar v STARO DOMOVINO, prodaja PAROBRODNE KARTE za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne menjice.

First National Bank,

EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK \$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,
Northwestern Passenger Agent,
ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

Slovenska gostilna

St. Praprotnik

Chisholm, Minn.
Telephone 271 — P. O. Box 152

Priporoča se centenim rojakom v obilen poset.
Najboljša postrežba s pristnimi pijanci.

SVOJI K SVOJIM!

SLOVENSKA GOSTILNA

Frank Medveč

CHISHOLM, MINN.
Phone 101.

PRIPOROČA SE CENTENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRTNIMI PIJACAMI.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalje.)

Papa in mama sta že dva dni in dve noči z doma. Se vedno poskušam biti priden. Mesarju sem naročil, da naj konjiča dobro krmí, ker nočem, da bi kazal rebra, ko ga dobim. Obljubil mi je ter me vprašal, če ga hočem nekoliko poskusiti. Precej sem bil zadovoljen. Zelo pozno sem radi tega prišel v solo. Pri brzojavnem uradu sem postal. Veliko število ljudi je čakalo na bližnji vlak. Obsedel sem kar na konjiču in zaklical: "Hoji!" "Ohoji!" se mi oglašali uradnik skozi malo okno.

Vprašal sem ga, zakaj se je Elza sinoči tako prestrašila, ko sam zavpil skozi ključavnico "burm!" in zakaj se je potem vsedla tako daleč od njega, ko sta popred vendar lepo složno na divanu sedela. Oblila ga je rdečica, ker so se ljudje, ki so stali zunaj, zakrohotali na ves glas. Ko sem konjiča mesarju zopet izročil, sva se nekoliko igrala z njegovim malim sinčkom. igrala sva se, da sem jaz mesar, a on telček, toda če bi ne bil prišel mesar, bi se bil telček najbrže zdavil, ker je preveč vlekel za živ, na kateri sem imel privezanega.

Mesar mi je svetoval, da naj grem v solo, in ubogal sem ga. Zadnjič mi je Elza rekla, da ne mara malih dečkov, ki jih vedno pripeljem s seboj in zato je prišla mala Flora Adam z menoj. Ker je bilo precej vetro, šla sva na dvorišče, da bi izpustila novega zmaja. Doktor mi je naredil in reči moram, da je močan, kakor konj, ako je dovolj vetra; zato imam privezanega na zelo debeli vrvice. Bal sem se, da ga ne bom mogel sam obdržati in zato sem posil Floro, da mi pomaga. Privezal sem ji vrvice okrog pasu in ji rekël, da naj se trdno upre v drvarnične duri. Krasno se je dvignil v zrak. Nenadoma sem pa zagledal mačko na oglu hiše in prosil Floro: "Drži za nekaj časa sama, da ujame mačko in jo čez plot vržem k sosedovemu psu". Komaj sem pa mačko pomolil čez plot in komaj je sosedov pes začel jezno lajati, zaslisim za seboj strahoten vrisk in ko se ozrem, vidim, da se Flora dviga v zrak. Hotel sem hitro za grabiti njene noge, a bilo je že prepozno. Zmaj jo je ukradel. Letela je ko ptič; preden bi bil mogel naštetí do pet, se je že zibal nad Satekovo trinadstropno hišo. Čudno je bilo in ljudje so se gotovo še veliko bolj čudili kakor jaz, ker niti vrvice niso videli, za katero je bila privezana.

Penčlarjeva gospa je bila prav popolnoma prepričana — kakor je sama pravila Elzi — da je napočil sodnji dan. Celo mesto pravi da je bil otrok na čudežen način rešen strašne smrti. Ravno nad Satekovo hišo se je namreč odtrgala vrvice in Flora je padla na streho, ki je slučajno ravna. Prav nič se ni poškodovala.

Moj krasni zmaj pa je šel rakom živizat. Po mojem mnenju mi morajo njeni starši novega narediti, kajti samo zato mi ga je izgubila, ker me ni ubogala in se ni držala za vrata, kakor sem ji naročil.

Brez Flore in zmaja mi je bilo doma predolgčas in šel sem zato na sprehod.

Bilo je groko in prijetno, pa ravno toliko vetro, da se je moral vsak pameten deček spomniti, kako lepo bi lahko ribe lovil. Kupil sem si pri Petru dva trnka in vrvice ter se podal nad jez, kjer bi bil spomladil skoraj utonil.

Bil je že čas za večerjo, a vedel sem, da mi jo bo Beti prihranila in zato mi je bilo vseno. Najprej sem ujel dve mali mreni, a padli sta mi s trnka, nato sem pa dolgo časa čakal zastoj, ko se je pa že čisto stemnilo, sem slednjije potegnil iz vode veliko jekuljo; ni bila dosti manjša kot krogodil. Vzel sem jo s seboj domov, da bi jo imel za zajtrk, poprej sem pa hotel napraviti še izvrstno burko. Nesel sem jo v salon, ko ravno ni bilo nikogar notri, in tam sem jo položil na glasovir ter jo zvil skupaj, da je izgledala čisto podobno veliki črni kači; nato sem šel večerjati. Beti je prižgala luč in Elza je prišla v salon, napravljena

kakor bi pričakovala obisk, se vsedla k glasovirju ter jela prepevati:

"Tralalara, kako je lep ta svet,
Tralalara, kako je — — —
"O! O! — III! I!" — Nobena lokomotiva ne more tako močno zablazgati kot je Elza zavvilila. Celo jaz sem se prestrašil ter šel gledat, kaj da je tako hudega; za menoj sta prišli tudi Beti in kuharica.

ARMENIJA IN ARMENCI (Nadaljevanje šeste strani.)

Armenci so bili vzlic vsem preganjanju zvesti turški vladi in dolgo niso dali nič za svojo narodnost. Zadnje čase pa oživlja tudi med Armenci narodna zavednost, in duh svobode se razvija med njimi rapidno. Armenski jezik je turška vlada skoro povsem zatrla, a armenski rodoljubi, ki so bili po svetu, so videli kako človeštvo živi, in so obogatili po svetu, ustanovljajo v domovini narodne šole, kjer se izobražuje armenski naraščaj v materinem jeziku in se obuja v mladih sreih ljubezen do svobode do domovine in do naroda svojega. Tisoče armenskih mladeničev gre pa v inozemske višje šole, in ti so trdni temelji na kojih se zida novi narod armenski. Abdul Hamid je opazil to gibanje, v kratkem je videl nevarnost, da postanejo Armenci slednjič toliko izobraženi, da se bodo odtrgali od Turčije kot so se Bulgari, ki so s pomočjo Srbov, Črnogorcov in Grkov razbili skoro vso evropejsko turško cesarstvo. Zato je sultan vselej obdaril mohamedance, ki je umoril Armenca, in čim več kristjanov so glavarji kurdskih tolp pobili, tem hitreje so avanzirali. Abdul Hamid je polnil ječe z Armenci, šole je zaprl, armenski jezik je prepovedal, armenske knjige je zaplenil in sežgal, in prepovedal je razširati vsak uk, ki bi le količkaj namigaval k izobrazbi, svobodi in enakopravnosti. Armenci imajo danes svoje časnike, in časniki so najboljša šola za izobrazbo vsakega ljudstva, vendar turška cenzura zapleni vse proti izražene misli, ki dišijo po neodvisnosti in svobodi. Armenskim časnikom je še danes prepovedano objaviti umor kake kronane glave, ker se boji turška vlada, da bi stregli po življenju sultana.

Vendar so Armenci, ki živijo v inozemstvu, jako revolucionarnega duha. Osnovali so več revoliucionarnih društev izdali so mnogo knjig, ki jih vnamajo k ustaji, in imeli so konvencije, kjer so sklepalí kako se obresti turškega jama. Turška vlada je srdita vsled tega; ker pa ne more kaznovati revolucionarnih Armencev v inozemstvu kaznuje njih sorodnike, prijatelje in sosedo, kateri žive v Armeniji in so povsem nedolžni. Prejšnji turški sultan se je nekoč izrazil, da je najbolje sredstvo za rešitev armenskega uprašanja, če se pomori vse Armence. In to idejo je vnesel v turško vlado, da je organiziral napram Armencem divje Kurde, ki so seki ali mesarili Kurde po vsej deželi, in z njih krvavo delo jih je turška vlada nagradila. Napram bogatim Armencem je pa vlada postopala vedno bolj previdno, boječ se intervencije drugih velesil. Mnogo bogatih Armencev je pa zateljilo svojo narodnost in svojo vero, in postali so prvi mohamedanski Turki. Vendar je večina narodno zavedna in žrtvuje vse za svojo narodno vero — armensko kristjanstvo. Tisoče in tisoče armenskih glav je bilo odsekanih radi kristjanstva, tisoče in tisoče domov je bilo vpeljanih, in v provinci ki Kars je 62 vasi in mest, kjer so Kurdi, našantani od mohamedanskih duhovnikov, in s pomočjo turških vojakov pod Abdul Hamidom, prejšnjim sultanom, razuršili 568 armenskih cerkev, 282 so jih predelili v mošeje, pomorili so vse duhovno in tisoče armenskih kristjanov.

Mladoturška vlada, ki je pahnla prejšnjega sultana s prestola in ga je vječila, je toliko bolj pravilna Armencem, da jim dovoli šole in časnikarstvo v svojem jeziku, vendar pa drži Armence v kleščah in v njih napredek ima velike težave. Najbrže bodo pa Armenci za Turke v Aziji tisti trdi ore, kot so bili Bulgari v evropejski Turčiji.

OSVETA. (Nadaljevanje pete strani.)
Nec njegovemu rajú. Uprav mašče vaju je postal v tej svoji boli, in ker se nad Nandino ni mogel maščevati, ki je bila tedaj s svojimi goslini in razgaljenim hrbtom že bogve kje čez hribe in doline, je sklenil se osvetiti nad Netko, ker na vseh koncev končet je bilo vendarle ona kriva njegove nesreče. Za predmet osvete si je pa izbral njen renovej kot ptičja krmilka. Upravičeno je namreč menil, da jo, če se mu namerava p sreči, hudo je živo zadene; nadalje pa je sklepal, da se s tem nikomur razzen njej ne zameri, kamoli da bi ukopal kako sodnijsko ali poliérsko dignost na glavo, kar bi bilo pri drugovrstni osveti vsekakor mcgoče. Prišel je pa tako-le: Vsako jutro, bilo vsnegu, bilo v dežju, in šel v tivolski park na izprehod, in sicer zarana, da je tako Netko prehitel, ki se itak ni rada zgodaj izkopavala iz pernice. Prišedši je jel pa na najprijaznejši način vabiti ptičke. Z vtrajnostjo, ki je njegovega namena bila vsekako vredna, in je živizjal ficufuj, pa klical lok, lok! dokler jih ni privabil v svojo bližino. Nato jim je pa natrosil najslatnejše piče, oslavljenih pignolov, in sicer najprej na tla in pa na drevje. In to je ponavljal zaporedoma več dni.

Ko je pa drobne živallce dodo bra privabil, da so e, kakor so slišale njegov lok! in ficufuj!, od vseh strani zgrinjale nadcevi, tedaj jim pa pignolov ni več metal na tla, ampak ponujal jim je jih na dlani, na klobukovem oglavju in na ramah. Zivalec so sicer nekaj ča sa nezaupejo oprezale čakajoč, da jim jih natrosi na stezo; ko pa tega ni storil, pač vedno miješile in miješile živizjal ficufuj!, ficufuj! in klicel lok! lok! so se najprej opugumili lačni vrbaci in mu začeli pignole z dlani pobirati; njim so pa kmalu sledili ščinkavecí, simički in kosi in ker vsi niso imeli prostora na dlani, so mu sedali na rame in klobukovo oglavje. Ej to je bil Petko vesel, kakor so po njem ptički skakali! Sicer so se mu zavistneži in hudomušneži rogali trečč, da je podoben živu vjemu štoru, pu katerem plezajo pisani detli, ali sveti Jederti mušiči, ki po njej kazijo miši. Toda kaj za to? Samemu sebi se je zdel pa le silno imeniten!

Seve ta njegov, bi rekli, ptičji uspeh in smel ostati neznat širšemu občinstvu, najmanj pa Vogrinovi Netki. Zato je prinesel list Ljudska prosveta slededó, od Petka samega spisano novico: "Naša cenjena meščanska gospodičina Netka Vogrin je dobila vrednega tekmeca v ljubezni naših krilatcev. Kakor se je Prosvetni urednik na lastne oči prepričal, si je gospo Petko Šavs vedel pridobiti toliko zaupanje ptičev, da se ga prav ne boje. Sedajo mu na dlani, glavno in rane. Iskreno čestitamo čestitemu ljubitelju živali na tem uspehu."

To se je Netka jezila, ko je čitala to notico! Vogrinova hišna je okrog pripovedovala, da gospodičina se nikoli ni bila tako sitna, jezava in zadirljiva, kakor tistega dne, ko je brala. Sicer pa kako bi ne bila? Zakaj čimbolj so rastle ptičje simpatije za Šavs, tem vidneje so pojedala za Netko. Naravno! Ker so se živalice že pri Šavu, ki je redno ranješe prihajal v park nego ona, dovolj nabozale, niso imele potrebe iskati zobi še pri Netki. Tako se je zgodilo, da so se ji šeasoma vse izneverile, izvzemši onega krotkega vrbčka, ki ji je jemal zrnje iz ust. Ta ptičev: ji je ostal tudi še nadalje veran in zvest, kakor da bi vedel, da so Netkinja bombončekov vajena usta pač dokaj sladkejša mimo Petkovih, od zoprnega tobáčnege dima okajenih.

Tako torej ji je ta vrbček ostal še zanaprej ne samo v tolažbo, temveč takisto v upravičen ponos. Zato je poskrbela, da je prinesla Prosveta kot odgovor na omenjani Šavsov dopis to-le pikro notic.: "Naj si kdo še toliko prizadeva, si pridobiti zaupljivih drobnih krilatcev, s tem, da bi mu iz ust zrna jemali, se vendar ne mre nihla čé drug ponašati, nego dražestna gospodičina Netka Vigrinova. V ljubezni ptičkov je vsekako ona dosegla rekord."

Ta notica je spet Šavs hudo zbadila; in ne le zbog tega, ker spričo svojih rsastih brk res ni mogel nobenega ptička privabiti, da bi mu iz ust zobal, ampak mnogobolj, ker se je v njegovem sreju

pojavilo žgoče ljubosumnje — ne verjetno in smešno, pa vendar resnično ljubosumnje na vrbčka. Pogosto se mu je zdelo, da vidi v duhu, kako Netka svoja rdeča usteca proži drobnemu ptičku, narkar krilati zaljubljenček koketno prifrfova in se jih nežno dotakne. Budnemu in specemu se je ta prizor vsiljeval, srce mu je pa kipelo paléčega hrepenenja. Enkrat se mu je celo sanjalo, da se je sam izpremenil v rjavoga vrbčka in se, zrnca pobirajoč, mamilil okrog Netkinih ust. Oh, kako je bilo to zobjanje sladko! Pa ko, da je še dolgo potem, ko se je zbudil, čutil sladkoto v ustih.

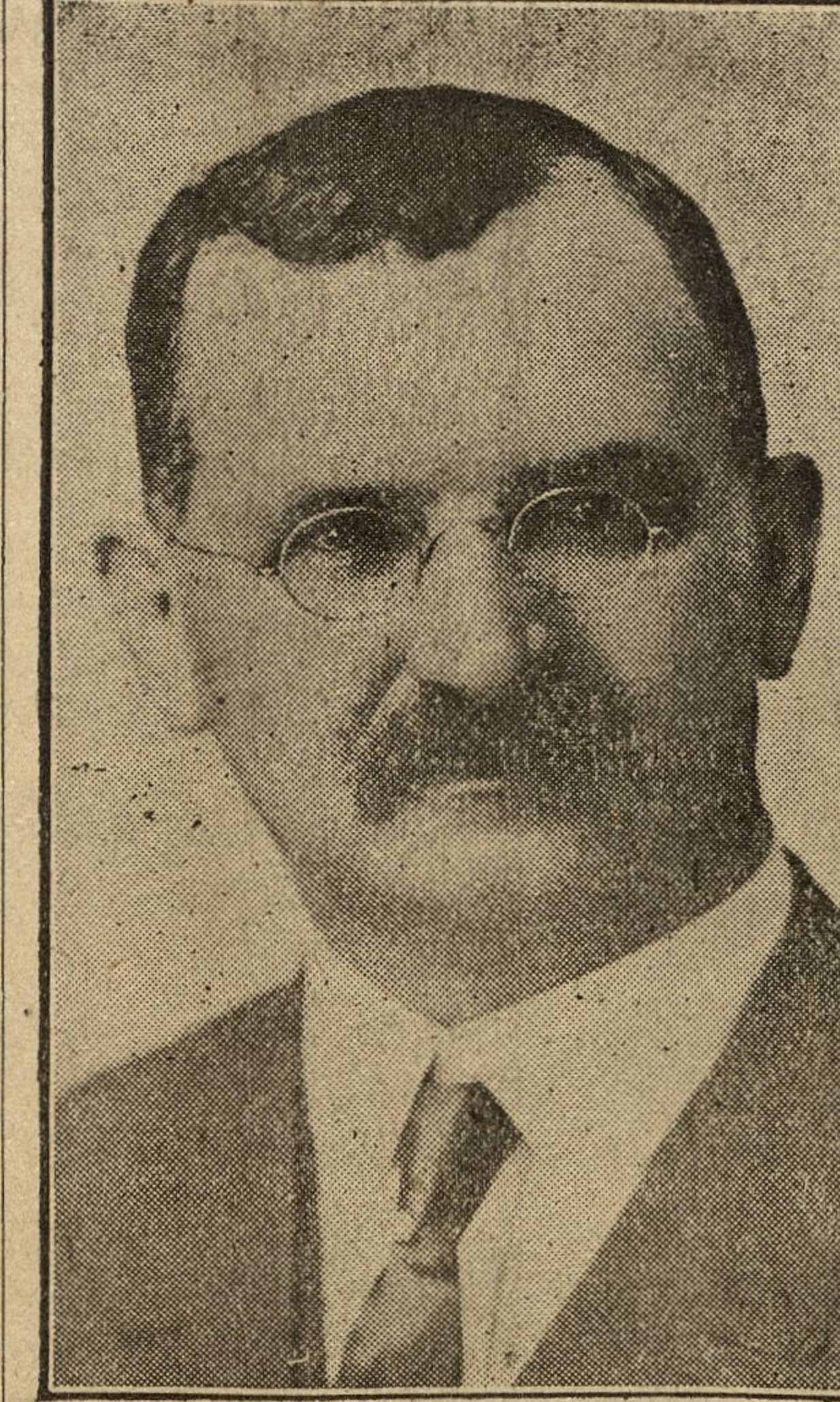
Sreča zanj in nesreča zanjo — li pa sreča, kako: se vzame — da se je skoro nato približal dan svetega Gregorija, ko se, kakor znano, ptički ženijo. Tedaj si je vzel družico tudi naš vrbček, in ker je odslej imel dela čez glavico, hrane pa tudi drugje dovolj, ga kar ni bilo več videti v tivolskem parku.

Netka, po sebi soedé, je mislila, da mu je mlada vrbuljica prepovedala, se smukati okoli katerega kakoli drugega ženskega bitja razzen okoli nje šame. In tedaj je v svojem po ljubezni koprncejem sedaj pa še vrbčkove ljubavi cropanem sren čutila nezamsko praznino, ki o njej ni vedela, kako bi jo zapazila. — Zdaž šele razumem, je natihem zdihovala, kaj je oni grozni horror vaenti, pred katerim se tresejo vsa bitja na svetu! Oh in da bi se jaz ne, ženska slabotna!

ieno stanje je bilo več ko neznošno in uvidela je, da mu je treba napraviti konec kakorkoliže tako ali tako. Ker pa nezvestega vrbčka ni vedela, kje bi iskala in kako spet pribavila, med tem ko je bila glade Šavs v dosti ugodnejšem položaju, zato ji ni preostajalo drugega nego temu sporočiti, da mu je odpustila. Šavs je bil pa, kakor smo videli, tudi v takem srémem razpoloženju, da mu ni bilo treba preta ponuditi, pa je že zgrabil za celo roko. In tako je med njimo vnovič nastalo ono srečno zaróčno razmerje, kakor za bilo, preden ga je šansonetka Nandina razdrila s svojo zahrbtno nagoto.

Iz hvalečnosti, da se mu je osveta tako dobro obnesla, je Šavs pa še zanaprej pridno krmil ptičke v tivolskem parku; da, zaobljubil se je celo, da jih bo krmil takisto potem, ko mu bo kot možu zakoncu treba hraniti tudi slinaste kljunčke iz domačega gnezda.

POLITIČEN OGLAS. Pribešen po Mr. Salomon Sax, kandidat za legislaturo za 61. okraj. Plačano \$12.00.

Solomon Sax kandidat za legislaturo za 61. okraj

ki obsega okolice Eveleth, Virginia, Gilbert, Biwabik, Aurora, Tower in Ely. Jaz živim na Range 22 let in so mi razmere poznane. Vi poznate mene in jaz Vas in Vaše potrebečine. Nikdar se nisem strašil zastopiti javno za pravico in se tudi v bodoče ne bom. Posebno se bom zavzel za razvoj železnega okrožja, za napravo cest, za boljše delavske postave in za osebnó svobodo. Priporočam se vam volilci, da oddaste svoj glas dne 16. junija pri primarnih volitvah za

Salomon Sax kandidat za legislaturo za 61. okraj.

Listina upravištva. Obračamo se do vseh cenjenih zastopnikov z uljudno prošnjo, da

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki. Izdelujemo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost.

odpošljejo z vsako naročnino na list tudi denar. Mi zaupamo našim zastopnikom, vendar v upravištvoju je preveč nepotrebnega knjigovodstva, če se pošiljajo na ročnine brez denarja. Prosimo, da blagovolijo to upoštevati.

Apeliramo tudi na cenjene zastopnike, da se potrudijo pobrati naročnino. Naročnine je precej zastopalo in list pošiljati zastoj, prepoveduje poštna oblast. Kdor je pa brez dela in ne more sedaj poslati naročnine, naj nas obvesti, da mu ne vstavimo lista.

Mi stavimo vse upanje v naše cenjene zastopnike, da bodo pobirali naročnino in da bodo dobili tudi nove naročnike. Naobratno bomo pa tudi mi vse stori za izobrazbo in napredek naroda slovenskega.

NAŠI ZASTOPNIKI.

Vsak tajnik postaje Slov. kat. podp. društva sv. Barbare je pooblaščen pobirati naročnino za "Narodni Vestnik" ter nas zastopati za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

- MINNESOTA: Jakob Delak, Biwabik, Minn. Math. Kaphs, I. Perushek, Ely, Minn. John Fogačnik, Eveleth, Minn. Max Volcanšek, Eveleth, Minn. Jakob Malvich, Gilbert, Minn. John Jerina, New Duluth, Minn. Ant. Mahnič, Frank Kochevar, Chisholm, Minn. Joseph Smuk, Greaney, Minn. Frank Horvatic, Virginia, Minn. Louis Petelin, Aurora, Minn. Anton Prosen, Crosby, Minn. Frank Hochevar, McKinley, Minn. John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN: Frank Plautz, Calumet, Mich. Joseph Butala, Ahmeek. Mike Muhvic, South Range.

WISCONSIN: Frank Zajc, Oliver, Wis. Frank Zlanchar, Willard, Wis. John Vodovnik, Milwaukee, Wis. John Stampfel, Granton, Wis. Frank Skok, West Allis, Wis. Josip Zupančič, Milwaukee, Wis.

ILLINOIS: John Libernik, Joliet, Illinois. Simon Jenšek, La Salle, Ill. Joseph Blis, Chicago, Ill. Joseph Omerza, De Pue, Ill. John Kulavic, Springfield, Ill. Frank Mally, Joliet, Ill. Frank Goličnik, Panama, Ill. Frank Brence, Waukegan, Ill. Tony Prosen, Graniteville, Ill.

INDIANA: N. M. Vuksnič, Gary, Ind. Mih. Pavel, ml., Indianapolis, Ind. Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA: Matt. Kamin, Forest City, Pa. Ign. Magister, Pittsburg, Pa. Alojz Tollar, Imperial, Pa. John Kern, Cannonsburg, Pa. John A. Germ, Bradock, Pa. Anton Klančar, Arona, Pa. Joseph Yanc, Garret, Pa. Martin Klmnar, Johnstown, Pa.

John Lamuth, Marianna, Pa. Frank Miklaucik, McDonald, Pa. Martin Korosec, Ralphton, Pa. Frank Melovich, Broughton, Pa. John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO: Karol Bazon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio. Ignac Prelgar, Collinwood, O. Alexis Ballant, Fr. Poje, Barberton, O. Anton Kikel, Youngston, Ohio. Frank Guna, Bradley, Ohio.

COLOREAD: John Janežič, Leadville, Colo. Frank Skrabec, Denver, Colo. Mihael Krivec, Primer, Colo. Frank Blatnik, Walsenburg.

KANSAS: John Homec, Yreka, Kans. Anton Zajc, Girard, Kans. Mihael Breznik, Frontenas, Kans. Anton Zagar, Kansas City, Kans. Simon Repovš, Columbus, Kans. Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING: F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo. John Globochnik, Diamondville, Wyo.

MONTANA: Kajetan Erzožnik, Red Lodge, Mont. Mike Krivec, Klein, Mont. Peter B. Barich, Walkerville, Mont. Frank Malavašič, Little Falls, N. Y. John Rudich, Wardeer, Idaho.

Tiskarna Narodni Vestnik 405 West Michigan Str., Duluth, Minn. Izdelujemo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. Unijska tiskarna.

Mali oglasnik. CONRAD & HARD POGREBNIKA IN KONCESIONARNA MAZILICA. Waukegan, Ill. Tel. št. 95. Priporočamo slovenscem in Hrvatom. Vozovi za pogrebe in svaibe vedno na razpolago. Založna vsakovrstnih kript. Pokličete nas lahko podvnu ali ponovi.

BURKE & WRIGHT, (THE RED CROSS) POGREBNIKA IN KONCESIONARNA MAZILICA. Waukegan, Ill. Tel. št. 95. Priporočamo slovenscem in Hrvatom. Vozovi za pogrebe in svaibe vedno na razpolago. Založna vsakovrstnih kript. Pokličete nas lahko podvnu ali ponovi.

J. A. PETROSHIUS pogrebnik, 12 10th St. No. Chicago Ill. Tel. št. 965. Priporoča se Slovincem in Hrvatom, kadar potrebujejo vozove za svaibe ali pogrebe, katere ima vedno na razpolago po cenejši ceni kot drugje. Velika izber kript po nizki cení. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnik in založatelj okvirjev za slike, SO. RANGE, MICH. Tel. št. 766 J. Priporoča se Slovincem in Hrvatom, kadar potrebujejo pogrebnika, ali če potrebujejo vložiti v steklo za silko. Postrežba točna in zadovoljlva. Cene nižje kot drugod.

ADRESAR SLOVENSKIH TRGOVIN. MINNESOTA. HELO PRIJATELJ! Kadar si želiš najti prijatelja, ki ti daje to ture maeček, oglasi se v gostilni "Pri prijatelju" (Anchor Bar) na 311-3. Ave. Hibbing, Minn. John Povsha, lastnik.

MATH. VIDAS slovenska trgovina. Cenjenim rojakom in Slovincem spodbujam iz mesta Biwabik in okolice priporočam trgovino GROCERIJSKO TRGOVINO. V založi imam obveznana "Cremo" moko; dalje prodajem krmno za živino, kakor: ovce, koruzo, mrvno in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo luno na dom. Za mnogobrojne obiske in naklonenost se vživlvo priporoča Math. Vidas, slovenski trgovec, Biwabik, Minn.

JOŽEF SEKULA, trgovec z obleko Aurora, Minn., naznanja cenjenemu občinstvu, da je znižal cene na zimskem blagu. Ima v zalogi tudi drugovrstno blago. Prepričajte se o blagu in cenah predno kupite drugje.

MIKE DANCULOVICH gostilničar, 529 W. Michigan St., Duluth, Minn., priporoča Slovincem in Hrvatom svojo dobroznano in z najboljšimi pijačami in smodkami založeno gostilno, katero vodi pri imenom

SLAVENSKI SALOON v oblini poset. Rojaki dobe lahko tudi gorika jedla, kar je velike vrednosti posebno za potnike, ki potujejo skozi Duluth. Držimo se gesla: Svoji k svojim!

HARMONIKE — Delam in popravljam vsakojeke harmonike in se pripravam v vsakem na naročila. — Andrej Gale, Box 19, New Duluth, Minn.

LJUBO BOGICEVICH, 704 Paul Building, Duluth, Minn., priporoča se Slovincem in Hrvatom za izvrševanje pooblastil, kupnih pogodb, vojaških prošenj itd. Posreduje pri družbah v silnaju poskodb.

IGNAC HOČEVAR, 312 Jackson St., Aurora, Minn., se priporoča Slovincem in Hrvatom v mnogobrojen poset gostilno kjer toči vedno sveže pivo, ter prodaja dobra vina in likerje. Posebno se pa priporoča potujočim slozi, Aurora, da ga posetijo, ter bodo dobro postreženi.

MARKO MAROLT, gostilničar, Klamath Falls, Ore., Minn., se priporoča rojakom Slovincem in Hrvatom v mnogobrojen poset gostilno dobiti sveže pivo, dobro vino in razne likerje. Svča Slovan dobrodošel.

PETER MADRONICH SLOVENSKOVATSKI POGREBNIK, 416-6th St., Calumet, Mich. Se priporoča cenj. rojakom. Tel.: Res. 313; Livery 185.

MAT. D. LIKOVICH JAVNI NO. Range, Mich., se priporoča Slovincem in Hrvatom za izvrševanje raznih zadev, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH, SOUTH RANGE, trgovina v Gornjem Michiganiu z DO-MAČIM VINOM in TRGOVINO. Prodaja vse vrste listke za vse prekomorske črte ter pošilja denar v staro domovino po dnevnem kurzu.

ANTON SUŠA, 931-933, Sheboygan venska mesnica in gostilna. Priporoča se v oblijen poset slovenskem in hrvatsekmu občinstvu. Cene zmerne. — Prepričajte se.

Fragment of another page with partial headlines: KONSTITUCION., MIZ NEW YORK., ORLSTI USTAV., SPORAZUM. MIR., STA IZKRICALA Z., PROTIREVOLUCI., Washington, D. C., 3., "Antilia", ki je..., ta vojni mato..., Timpio., odločil..., tega veliko..., tajnik je jak..., oblasti niso..., Zago..., pošiljatev..., dupezi v New..., govori in ob..., pri..., k libansko..., se manja je..., tega dokor..., krože čez m..., Washington, D. C., 3., Zaboran, glavat..., konstitucio..., central viarj iz..., gema mesta do..., katerih iz..., Carranza..., svojih zastopnik..., se ni tr..., izjavil, "... obratniti san..., Washington, D. C., 3., pri Salinas je..., utestil, 12..., strojju puški, nabojev in 123..., Washington, D. C., 3., u..., se umor..., Burvella in..., Tama..., Falls, Ont., — Meksikanski..., sedaj od..., izdelež postre...